

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trlh. Arad

ARAD. ANUL 54. No. 278.

1939. december 7., csütörtök

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Halálraitélten

lényegében és érdemében egyaránt, szomorú körülmények között ismét hallat magáról a Népszövetség. Finnország a hatalmas szomszédjával fegyveres viszályba keveredett északeurópai állam önállóságának fenyegető megszűnése küszöbén idezi a nemzetek szövetsége néven ismeretes genfi intézmény szellemét, azt a szellemet, amilyen tulajdonképpen már szinte a megvalósulás pillanatától kezdődőleg idegen az eredeti, eszmeileg sokszor felbukkant, de meg nem valósíthatónak bizonyult elképzeléstől.

Mert adassék meg az emberi gondolatnak, ami megilleti: szép volt az eredeti elképzelés, szép volt a gondolat, a nagy emberi kísérlet, hogy egyetlen, összefogó közösségbe tömörítsék a nemzeteket. Volt ebben a kísérletben valami ártatlanul jóhiszemű, valami bizakodóan derűlátó és éppen ez volt az, ami születése pillanatában hajlára ítélte a Népszövetséget. Hol tartunk még attól, hogy a zöld asztal köré való összehíváson túl a tárgyalások rendszeréhez rögzíthessük az emberiséget. Hol vagyunk még attól a lehetőségtől, hogy egy ilyen fegyvertelen, anyagi értelemben erőltlen intézmény erő is képviseljen és megbízható őrzője legyen a békének, amit tartóssá, megbízhatóvá, általános megelégedést keltővé sem tudunk alapozni.

Igen, a béke. Az emberi közösségek összehangoltságának ez az eszmei állapota, amiről évszázadok óta annyit beszélnek a legkiválóbb gondolkodók, de amelyet képtelenek még elvben is úgy megfogalmazni, hogy az elfogadhatóvá váljék mindenki számára és minden vonatkozásában. A béke, amelynek hangulata szövetségbe tömöríthető az országokat és közös munkára, egy akarat jegyében való egyesülésre irányíthatná az egymással szembenálló népeket. A béke az, amit a Népszövetség most már évek óta nyilvánosan folytatban lévő végvergődésében siránhatunk és amittől annyira elfáradtunk, hogy ime, a végelgyengülésben szenvedő Népszövetség zöldasztalánál sem megmenéséről, hanem éppen a véres zűrzavar kiterjesztéséről, általánossá tételéről lehet már csak szó.

Beteg a békének még az eszmei, elgondolása is. Gyilkos kór sorvasztja a legnemesebb emberi gondolatot is és ugylátszik 1939. decemberében békéről beszélni éppolyan időszerűtlen, mint bizni abban, hogy a Népszövetség annyi balsiker, annyi súlyos hiba után ezúttal valóban gyakorlati értékű határozatot hozhatna. Pedig újabban ismét egyre több szó esik a békéről, vagy legalábbis arról, amit ismét békének szeretnének elkeresztelni csak azért, hogy a gazdasági törvényszerűségek továbbbi, messzebbre törő elképzeléseit ellepézzék. Egyre jobban szellőztetik a nyugati háború felszámolásának lehetőségét és azt a látszatot igyekeznek kelteni, hogy Európában olyan légkör van kialakulóban, amely alkalmas lenne, bizonyos kölcsönös haillekonyaság elvi alapján, létrehozni a szövetséges hatalmak és Berlin közötti kiegyezést. A semleges sajtó és elsősorban az olasz lapok most már nyíltan sürgetik, hogy Európa Nyugatán végre értsék meg mennyire szükséges a jelenlegi súlyos „családi perpaivar” kiküszöbölése és az összefogás, aminek feltételül meg kell történnie, ha nem kívánnak olyan állásokat feladni, amelyeknek visszahódítása végül is egyre nehezebbé válik.

Szóval ismét kezd napirendi kérdéssé válni a béke lehetősége. Azonban a tárgyilagos szemlélő feltétlenül érzi, tudja, hogy ennek az új békelehetőségnek méhében nem a népek békés munkára való visszatérése rejlik, hanem csak átmenet az igazi, nagy háborúra. Nem, a forgalomba került híreknek, tapogatózásoknak és tanácsoknak nincs közük ahhoz a jószándékhoz, amellyel XII. Pius pápa a békéért imádkozik, vagy amellyel azok, akik a képzelet szárnyán szeretnek elszállni a földi valóságoktól, a fegyverek sütbetetését sürgetik.

Fegyverropogás közepette ülte meg Finnország függetlenségének évfordulóját

Pénzügyi támogatást kap Finnország Amerikától — Lord Lloyd Rómában a kommunizmus ellenes tevékenységről tárgyal

Miután Jugoszlávia és Belgium elhárította, Bolívia vállalta a népszövetségi tanács elnökségét

Brüsszelből jelentik: Miután Jugoszlávia visszautasította az ajánlatot, hogy a szombaton megnyíló népszövetségi ülésen elnököljön, valószínű, hogy Belgium is, amelynek szintén felajánlották az elnöki tisztséget, hasonlóképpen visszautasítja az ajánlatot. Ilyenformán elköléláthatólag Bolívia megbízottja fog a népszövetségi ülésen elnökölni.

Kallio: A nyugati civilizációért harcolunk

Helsinkiből jelentik: Finnország december 6-án ünnepelte függetlensége kikiáltásának 22-ik évfordulóját. Annak ellenére, hogy a lakosság nagyrészt eltávolították Helsinkiből, a várost mégis fellobogózták.

A légvédelem ezen a napon különös felkészültségben volt, mert ez alkalommal szovjet-orosz repülők támadását várták, amely azonban elmaradt.

Kallio, a finn köztársaság elnöke Finnország

függetlenségének 22-ik évfordulója alkalmából, szerdán rádióbeszédet mondott. A köztársasági elnök többek között ezeket mondotta:

— Nagy erőnk egységünkben rejlik. Finnország már átélte súlyos időköt és harcolt az ellenség ellen. A szovjet metodusok a mostani háboruban kétséget kizáró módon mutatják, hogy itt nem Leningrád biztonságáról van szó. A finn nép tudatában van annak, hogy nem csupán hazáját kell megvédenie, hanem egyuttal a nyugati civilizációt is. Bizunk Istenben! — fejezte be szavalt Kallio elnök. (Rador.)

Részleges mozgósítás Svédországban

Stockholm. A svéd kormány tegnap széleskörű részleges mozgósítást rendelt el. A finn határon lévő erődítményeket teljes hadikészültségbe helyezték. A mozgósítás 15 korosztályra vonatkozik. A hadifengerészetet teljes készenlétbe helyezték. A kormány rendeletére nagyobb csapatok indultak a finn határra.

A svéd kormány mélyszéges aggodalommal figyeli a Finnországban végbemenő eseményeket. A kormány szükségesnek tartotta, hogy a kelet felől érkező veszéllyel szemben minden

óvintézkedést megtegyen. A svéd hadügyminisztériumban tegnap rendeletet bocsátottak ki, amely a részleges mozgósítást mondja ki. A bevonulás újabb 40.000 hadkötelest érint, akikkel együtt a hadsereg létszáma 150.000 főre emelkedik. A mozgósított csapatokat Finnország keleti részére szállították, ahol elfoglalták a határmenti erődítményvonalakat. A svéd kormány az egész Finnországgal határos svéd határterületet háborús zónának jelentette ki. A határon mindenütt életbelépett a háborús készség.

A finn-orosz front új eseményei

Helsinki. (Rador). A keddi este kiadott finn hadijelentés megállapítja, hogy Valmynál sok foglyot ejtettek a finn csapatok. A hadifoglyok kijelentették, hogy csak három hónap óta teljesítettek katonai szolgálatot és csak egy hónapja kezdtek meg kiképzésüket.

Leningrád. (Rador). Az orosz harctéri jelentés megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a finnek 32 tankot fogtak volna el és 25 repülőgépet lőttek le.

A Finnország legészakibb részén folyó szovjet csapatmozdulatokból arra következtettek, hogy az oroszok nem a keskeny Karéliei földszoroson akarnak döntő csatát mérni a finnekre, hanem északra igyekeznek eljutni a Boten öbölhöz, hogy onnan

délre kanyarodva, feljűről támadják Helsinkit. Ez ugyan rendkívül hosszú kerülő, de így akarják megkerülni a tavakat, amelyek jelen rendkívül nagy nehézségeket okoznak a hadműveletekben. Jellemző, hogy az orosz csapatok tegnap egy kis befagyott tavon akartak átkelni, amikor a többiek érkeztek, egyszerre megjelentek felettük a finn repülők, akik bombázóport zúdítottak a megtelepült ellenségre. Az oroszok nagyrésze a tóban lelte halálát, a többiek a finnek golyóitól estek el.

A Helsinkiből érkezett jelentések szerint a Karéliei félszigeten a finnek a háború kitörése óta 64 orosz tankot fogtak el és kétezer szovjet katonát megöltek. A sebesültek száma meghaladja a négyezret. A Ladoga-tó környékén harcban vett

Sajnos, a béke eszméje ma már csak címke, csomagolás, mellébeszélés. Az események sodra szédítő iramot parancsolt az emberiségnek.

Igaz, hogy máris dörögnek a fegyverek és ezek és ezek pusztulnak el, mégis az a helyzet, hogy a háború csak kezdeti állapotban van és a nagy kibontakozás még távolról sem kezdődött el. Sajnos minden békeszólam csak hangsúlyozza ezt a tényt és az emberiség nem gondolhat a szó eszmei értelmében békére. Nem, hogy befejeződnék, de még elszigeteltségében sem rögzített a háborús állapot. A tűzvész, amely Európa Nyugatán és

Északján már tombol is, megfékezhetetlennek látszó erővel készül továbbharapódzni. Gazdasági szükségesszerűségek, fojtó érdekfelhők nehezdednek ránk és a világon felhalmozott rengeteg robbanóanyag robbanni készül. Pedig annyi gyulékony elem halmozódott fel a mindennapi életben és a lelkekben, hogy minden, még oly jelentéktelennek látszó robbanás is a lángalobbanást eredményezheti és a tűz, amelynek perzselő mellege máris farkunkra préseli a lélekzetet, urrá lehet a békére vágyó és mégis harcra kényszerült emberi közösségek felett... (b. k.)

Sportvonal Budapestre

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal, korra vagy vallásra való tekintet nélkül.

Aradról indú december 26-án, visszaérkeznek január 2-án.

Az utazás ára 1975.— lei

személyenként, oda-vissza számozott 3. osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethetők. Jelentkezési határidő december 16-ig:

ROMANIA meneltjegyirodában - SÁNDOR könyvkereskedés

(EUROPA)

szemben a megyei prefektúrával.

10 orosz tank közül nyolcat megsemmisítettek. Magán a Ladoga-tavon harc folyik az orosz ágyúnaszádok és a finn kisebb méretű hajók között. Jelentések érkeztek arról, hogy az orosz gyalogság robbanó golyókat használ. A finn repülőgépek nagy sikerrel bombázták a felvonuló szovjet csapatokat.

Rendkívül csekélyek eddig a finnek veszteségei

Helsinki. A mai finn hadijelentés megemlíti, hogy a szovjet csapatok északon Svédország irányában nagy erőfeszítéseket tesznek. Mocsarakon és erdőkön áthaladva elérték Kuolajorvi falut, amely mintegy 40 kilométernyire van a határtól. Ötvenített szovjet csapatok egy támadás során súlyos veszteségeket szenvedtek. A finn hadsereg a védelmi vonal előtt egy falut feladott, egyet kiűritett. A Ladoga-tó felé két közseget adtak fel, amelyeket napokon át tartottak nagy veszteségeket okozva az ellenségnek. A befutó jelentések szerint a finnek veszteségei a háború első 4 napján igen csekélyek voltak.

Helsinkiből érkezett jelentés szerint a finnek

Petšamo környékén közel ötszáz orosz katonát fogtak el, akik azt hangoztatják, hogy három napig nem látták el őket élelemmel. Ebből arra következtettek, hogy a szovjet csapatok súlyos nehézségekkel küzdenek.

Ujabb helsinkli jelentés szerint finn repülőgépek megjelentek Murmanszk szovjet hadikikötő felett és bombát dobáltak le, amelyek nagy pusztítást okoztak.

Az oroszok az északi területekre nagy csapatmegerősítéseket küldtek. Finn katonai szakértők azonban rámutatnak arra, hogy a rendkívül nehéz terepen a hadsereg számaránya nem jelent döntő tényezőt és az oroszok támadását maguk a természeti akadályok vetik vissza.

A finnek aknákat helyeztek el az Aaland-szigetek körül

Helsinkiből jelentik: A Német Távírátiroda közli, hogy a finn tengeri haderő befejezte az Aaland-szigetek körüli aknálerakást. A finnek ezenkívül jelentős számban csapattesteket szállítottak partra.

A Szovjet nem adott ki hadijelentést

Helsinki. Az elterjedt hírekkel ellentétben Petšamo még mindig a finn csapatok kezén van. A finnek itt elkezdett csatákat vívnak a túlerőben lévő orosz csapatok ellen. A svéd önkéntesek száma, akik a határt átlépve a finn hadsereg-

ben szolgálatra jelentkeztek, már 3000-re emelkedett. Orosz részről ma sem adtak ki hivatalos jelentést a szovjet csapatok tegnapi tevékenységéről, csupán az orosz veszteségeiről elterjedt külföldi híreket közölték.

Olasz lapvélemény az orosz előnyomulás nehézségeiről

Rómából jelentik: A „Corriere della Sera” hosszú cikkben foglalkozik a Finnország ellen indított orosz támadással és megállapítja, hogy a támadás nem olyan sikeres, mint ahogyan szovjetkörökben a háború kezdetén remélték. Mareskow helyettes vezérkari főnök, aki a volt cári hadseregben százados volt, még a háború megkezdése előtt hangsúlyozta, hogy egyetlen hadsereg sem tudja áttörni a finn védelmi vonalat. Háromszor nagyobb haderőre volna szükség, hogy a támadás eredményes lehessen. Azonban, a háború megkezdésekor Molotov felfogása alapján kezdték meg a támadást, öt gyalogos hadosztályt és két gépesített osztagot vezényelve a küzdelembe. Ez a haderő, mint ahogyan most bizonyosodott, nem törte meg a finn ellenállást és

csak — a legnagyobb áldozatok árán — 15 kilométernyire tudott előre nyomulni.

Mareskow helyettes vezérkari főnök most igyekszik rávenni Moszkvát, hogy az előző tervét fogadják el és háromszor nagyobb haderőt vessenek harcba. A szovjet haderő még az elfoglalt állásokat is csak a legnagyobb nehézségek és áldozatok árán tudja tartani.

A finn légi haderő felderítő szolgálatát végző repülőgépei megállapították, hogy az orosz csapatok lőszer és élelmiszer utánpótlása a legnagyobb nehézségbe ütközik, mert a hófűvés megakadályozza a szállítást. Az egyetlen vasútvonalat is betemette némely helyen teljesen ahó, így a szovjetállások helyzete a legsúlyosabb.

Olaszország lett Középeurópa védelmezője

Róma. (Dunaposta.) Az olasz sajtó a finn kérdéssel foglalkozva azt írja, hogy a finn események felnyitották Európa szemét. Jó lenne — írják a lapok — ha a figyelem Oroszország felé fordulna, mert a miibe Oroszország beavatkozott, az minden ízben lól ütött ki. Elsősorban Madrid példája igazolja ezt. Olaszország nem tűr semmi olyan beavatkozást, amely a Kárpátokon túl a Fekete tengerre irányul.

Ugyancsak kiemelik az olasz lapok, hogy lord Lloyd, aki pillanatnyilag Rómában tartózkodik, a kommunistaellenes kérdéssről tárgyalt Ciano külügyminiszterrel.

A Messaggero írja: A Balkán-népek között egyre jobban kidomborodik az érdek-egysége. A panszlavizmus, amely a Balkán államok között ellentéteket támasztott, már a múlté. Ma Olaszországnak a szándéka arra irányul, hogy a Balkán területét és összetartását emelje. Az olasz politika mély hatást gyakorolt a Balkán népekre, főleg azért, mert meggyőződtek arról, hogy Olaszország szándéka önzetlen és a Balkán valamennyi államának

politikai és gazdasági megerősödését célozza. Olaszország olyan helyzetet akar Európa délkeleti részén teremteni, amely lehetővé teszi azt, hogy a balkáni államok háborús konfliktusba sodródjanak.

A Petit Parisien megállapítja, hogy Olaszország december 11-ig még a Népszövetség tagja. Ekkor válik ki végleg a Népszövetségből. Az újság felveti a kérdést, vajon Olaszország bejelenti-e a Népszövetségből történő végleges kiválását, vagy pedig továbbra is tagja marad. A Petit Parisien nem tartandó meglepőnek, ha a helyzet változása következtében Olaszország megváltoztatná magatartását és visszavonná kilépési nyilatkozatát.

Amerika pénzügyi támogatásban részesíti Finnországot

Washington. Roosevelt köztársasági elnök tegnap utasította az Egyesült-Államok kincstári hivatalát, hogy a december 15-én esedékes finn kölcsöntörlesztési részletet ne vegyék át és a már eddig lefizetett összeget bocsás- sák a finn kormány rendelkezésére.

Olasz önkéntesek és amerikai repülőgépek indulnak Finnországba

London. A Daily Telegraph római jelentése szerint a Finnországba jelentkező olasz légionáriusok utlevelét kapnak és egy megfelelő külföldi helyen gyűjtőközpontot szerveznek számukra, ahonnan Finnországba szállítják őket. Finnországnak Amerika is segítséget nyújt és már uton vannak a legújabb típusú amerikai bombázó repülőgépek és az önkéntesek első csoportjai.

Washingtoni jelentések szerint a finnek megsegítése iránt indult mozgalom állandóan növekszik. Hoover országos gyűjtőakciót indított. A washingtoni külügyi hivatalban kijelentették, hogy az Egyesült-Államok a nyugati földetke többi 22 hatalmával együtt a Finnország elleni orosz támadást elítéli. Londonban biztosra veszik, hogy rövidesen elhangzik ez az egyhangú panamerikai erkölcsi ítélet. A Daily Mail genfi értesülése szerint a latinamerikai államok népszövetségi képviselői titkos értekezletet tartottak, amelyen a legtöbb felszólaló a legélesebben elítélte a szovjet támadást és erővel ellárást sürgetett.

Követelni fogják a Népszövetség tárgyalásai során a Szovjet kirekesztését a tag államok közül és közös gazdasági megtorlás kimondását a Szovjet ellen.

Ujabból jelentik, hogy az amerikai Egyesült-Államokból újabb 17 repülőgép érkezett Finnországba amelyet a finn származású állampolgárok adakozásából vásároltak. A repülőgépeket amerikai pilóták vezették.

A török sajtó figyelmeztetése

Ankara. A török sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a legújabb nemzetközi eseményekkel. Attól tartanak, hogy Finnország elfoglalása csak kezdete annak a közös programnak, amelyben a szovjet és Németország megállapodtak. A lapok azt sem tartják valószínűtlennek, hogy a két szövetséges állam fel akarja darabolni Európát. A török kormány hivatalos lapja ezeket írta:

— A Balkán népeknek határozottabb magatartást kell elfoglalniuk, ugyanazt kell cselekedniük, mint Törökországnak, amely tudatos határozottsággal katonai megállapodást kötött Angliával és Franciaországgal. A többi Balkán állam számára is ez az út a legcélszerűbb. Egy hatalmas Balkán-blokk, amelyben Törökország is részt vesz és amely Olaszország védnöksége alatt áll, a leghatásosabban biztosítani tudja a Balkán békéjét.

Olaszország is távolmarad a Népszövetség ülésétől

London. Az olasz kormány kedden rendkívül udvarias és enyhe formában közölte a népszövetségi főtitkársággal, hogy távolmarad a Népszövetség genfi tanácskozásaitól. A fascista sajtó ugyanakkor határozottan és követelésszerűen azt az álláspontot foglalja el, hogy a Népszövetség foglaljon egységesen állást a szovjet ellen és alkalmazza vele szemben az alapkormányban előírt szankciókat.

Mexikó elnöke, Cardenas nyilatkozatot adott a lapoknak és ebben határozottan elítéli a szovjet támadást és egyben rokonszenvét fejezte ki Finnország és az oslói államcsoporthoz tagállamok iránt.

India megtámadásának lehetőségéről ír a „Völkischer Beobachter”

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter legutóbbi számában részletesen foglalkozik egy Törökország és India elleni szovjet támadás eshetőségével és sikerével. A londoni lapvélemények szerint Németország óhajtja ennek lehetőségét, mert ezzel elterelné a szovjet orosz figyelmet az európai eseményekről és így Németország szabad kezet nyerhetne európai külpolitikai vágyainak beteljesítésére.

Sanfrancisco. (Rador.) Hoover volt köztársasági elnök szervezetet alapított, amely a finn menekültek megsegítésére alapított gyűjt. Az amerikai Vörös Kereszt egyesület 25 ezer dollárral járult hozzá az akcióhoz.

Churchill: Anglia 1940-ben megháromszorozza kereskedelmi hajó- tonna-mennyiségét

Londonból jelentik: Churchill, az admirális első lordja az angol alsóházban beszámolt a tengeri háború eredményeiről. Megállapította, hogy a német tengeri haderő főképpen az angol kereskedelmi hajózást igyekszik megbénítani. Azonban a mintegy kétezer angol hajó, a tengeri haderő védelme alatt most már zavartalanabban láthatja el a forgalmat.

Churchill ezután beszámolt arról, hogy a németek repülőgépekről és tengeralattjárókról aknákat bocsátottak a kikötők előtti vizekre, hogy elzárják az angol kikötőket a forgalomtól.

A mágneses aknákat ártalmatlanná tételére hathatós intézkedéseket fogantatosítottak.

Beszéde további során feltárta, hogy két német cirkáló igyekszik megzavarni az Atlanti Óceánon. Madagaszkár előtt és az Indiai Óceánon az angol világkereskedelmet. A két német zseb-cirkáló ártalmatlanná tételére is gondosabb intézkedések történtek.

Az angol hadiflotta főlényének bizonyítéka, — mondotta Churchill — hogy

az elmúlt héten is öt német tengeralattjárót semmisített meg.

Német pilóták Páris fölött

Páris. A német repülőek tegnap megkísérelték Páris átrepülését, de nyomban eltávoztak, mielőtt a légvédelem működésbe lépett.

Megelőzött a nyugati hadszíntér

Páris. A keddre virradó éjszaka megismétlődött rajtaütések azt jelentik, hogy a német főparancsnokság esetleg jelt adott a támadások megkezdésére. Kedden egész nap próbálkoztak a német rohamosztagok, hogy megközelítsék a francia erővonalakat. Annyi bizonyos, hogy a többszöri túllépést újabb tevékenység váltotta fel. Nehéz lenne ezen támadások okait megfejteni, de lehet, hogy ezek a napokban történt csapatváltással magyarázhatók, mert a csapatokat a német állásokban új erőkkel cserélték fel és most az új erőket akarják talán kipróbálni a harc övezetében.

Német repülőek Észak-Skócia felett

Londonból jelentik: Észak-Skócia felett elengedő repülőgépek jelentek meg, amelyek azonban nem kíséreltek meg támadást. A feltevések szerint német repülőgépek felderítő repüléseket végeztek.

Német nemzeti bizottság alakult Berlinben

A csehszlovák nemzeti bizottság létrehozása után, most megalakult az angol fővárosban a német nemzeti bizottság is. A bizottság tagjai között van Rüschine, a dani szenátor volt elnöke, és Otto Strasser, akit a Hitler elleni merénylet értelmi szerzőjének tartanak. Mindketten a nemzeti szocialista párt tagjai és Hitler hívei voltak. A bizottságban van még a szocialdemokrata Breitscheid, a centripárti Wirth, a konzervatív Treviranus és dr. Brüning, volt kancellár. A Berliner Börsenzeitung gúnyosan ír a bizottságról, amelyet a múlt árnyak nevez.

Csütörtökön összeül a fasiszta nagytanács

Róma. Csütörtökön, december 7-én este 10 órakor ül össze a fasiszta nagytanács, amely a háború kilátása óta először gyűl össze tanácskozássra. A fasiszta nagytanácsról kiadandó hivatalos jelentésben körvonalazzák majd Olaszország külpolitikai magatartását.

Berlin szerint a semlegesek újabb akcióra készülnek

Berlinből jelentik: Egy szerdán kiadott hivatalos jegyzék szerint, akkor, amikor az angol és francia hajók parancsot kaptak a Németországból, vagy Németországba szállított áruk elkobzására, a semleges államok kormányai nem elégszenek meg csupán az írásbeli tiltakozással, amelyre az angolok nem is választottak, hanem a közeljövőben a védelmet is megszervezik az ellen a nemzetközi jogsértés ellen, amely Anglia részéről érte a semlegeseket.

Roosevelt még mindig bizik a békés elintézésben

Washington. Roosevelt elnöktől a legutóbbi sajtóértekezleten megkérdezték, hogyan állnak a diplomáciai kapcsolatok az Egyesült Államok és Oroszország között. Az elnök azt felelte, hogy a két hatalom között a helyzet változatlan, ha nem is mondhatja meg előre,

KOPROL

A legjobb
csokoládé háshajto

Az angol kereskedelmi flotta veszteségeit is ellensúlyozzák, mivel

már az 1940-ik évben megháromszorozzák a tonna-mennyiségét.

Londonból jelentik: A Reuter közli, hogy nem felel meg a valóságnak az a német részről terjesztett hír, mintha Anglia hadihajóhadának vesztesége a mostani háború folyamán 840.000 tonna lenne. Hivatalos kimutatás szerint ez a veszteség mindössze 321.822 tonna. (Rador.)

LAPZÁRTA:

Helsinki. Az orosz előrenyomulás a nagy hóvihár és a finnek hősiességének ellenállása miatt Rohaneni-nél megállt. Az oroszok nagy fontosságot tulajdonítanak a helység elfoglalásának, mivel az északi vasutvonal itt halad át.

Newyork. Roosevelt elnök a finn függetlenségi lánep alkalmával az Egyesült Államok népe és kormánya nevében távirati üdvözlést küldött, hangsúlyozva legmélyebb rokonszenvét a finn nép iránt, amely hősiesséssel küzd a szabadságáért.

Budapest. A „Drava” jugoszláv tehergőzös a nyílt tengeren SOS jeleket adott le. Valószínűnek tartják, hogy a hajót támadás érte, vagy aknára futott.

Párisból jelentik: A francia fővárosban ma reggel valamennyi mozi újból megnyílt.

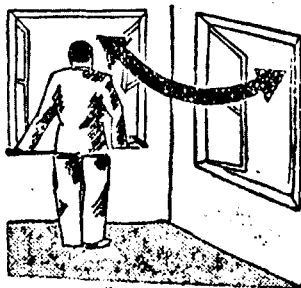
Az Uralkodó és a trónörökös jelenlétében felavatták a legfelsőbb hadiiskola épületét

Bucurestiből jelentik: Szerda reggel Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda jelenlétében felavatták a legfelsőbb hadiiskola új épületét. Az ünnepségen az uralkodón és a trónörökösön kívül résztvettek a kormány tagjai, a királyi tanácsosok, a hadseregfelügyelők, valamint több más előkelőség. Teodorescu tábornok légi és tengerészeti miniszter beszédet mondott, melyre Őfelsége válaszolt. Az ünnepség lezajlása után Őfelsége és Mihai nagyvajda meglátogatta az iskola épületét, amelynek építése 175 millió leibe került.

Teodorescu tábornok beszéde után Őfelsége, az uralkodó emelkedett szószóra és többek között a következőket mondotta:

— A román hadsereg mindenkor multjának dicső szellemét kell kövesse. Ugyanakkor pedig nyugodtan támaszkodhatik mindarra, amit ez a nép lélekben és egyéb eszközökben a jövőben nyújtani fog. Ennek az intézetnek mindegyik feladata, hogy ezt a gondolatot a román katonával megismertesse. Természetes, hogy az iskolának a mai időkben nemcsak taktikai szerepe van. A mai háborút már nemcsak a harcmezőn vívják meg, hanem az egész ország területén. A modern háborúban ezért mindenkinek részt kell vennie. A ma háborújának vezetői az összes ismeretekkel kell rendelkezzenek.

Ha léghuzatba kerül...

Ez az ur léghuzatban áll. Ha nem dörzsöli be magát **Carmol**-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, köhülésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legajánlatosabb bedörzsölőszert megköhülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

— Mindenki tudja — folytatta beszédét az uralkodó, — hogy a mai háború nagyobb teljesítményeket követel, mint amilyenre a multban szükség volt. Ez az intézmény hivatva van mindarra előkészíteni tagjait, amit egy eljövő háborúban tudniuk kell.

Őfelsége ezután az iskola multjáról, tanárainak és tanítványairól emlékezett meg. Megköszönte mindazok fáradozásait, akik az új épület felépítéséhez hozzájárultak, majd beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Igaz szívódom kívánom, hogy a legfelsőbb hadiiskola új helyiségeiben felfrissítse és felfelelessze a lelkeket, a hadsereg jobb és a román haza nagyobbá tétele érdekében.

A Semmitőszék elé kerül az aradi 5%-os városi lakbérleti illeték kivételének ügye

Az ötszázalékos lakbérleti illeték városi kivételét, amelyet a városi pénzügyi szabályrendelet értelmében a lakóknak fizetniük kell, egy tekintélyes aradi ügyvéd is megfellebbezte. Miután ezt a városi felebbezési bizottság elutasította, a felebbezők a törvényszékhez intéztek felfolyamodást az ügyben. A felfolyamodásban arra hivatkoztak, hogy a közigazgatási törvénynek ez a rendelete alkotmányellenes, mert adót, vagy illetéket kizárólag csak jövedelemre lehet kivetni, nem pedig kiadásra. Az ügyben a törvényszék a tárgyalást elhalasztotta. Előreláthatólag a Semmitőszék fog véglegesen dönteni a lakbérleti illeték kivetésének ügyében, mert csupán ez a fórum illetékes eldönteni, hogy valamely törvényintézkedés alkotmányellenes-e vagy sem.

URANIA Tel.: 12-32.

A világ legnagyobb, legvásottabb, legünnepeltebb két kamasza:

Mickey Rooney, Fraddie Bartholomew

elköveti az „Első ballépes”-t („Lordul az első ballépes”-t) („Lordul az első ballépes”-t) („Lordul az első ballépes”-t)

hogy az öt világrész közönségével együtt kacagjunk, könnyezzünk és felüldülünk.

Németül beszélő világsláger!

3-kor ifjú ági előadás a felnőtteknek is! 5, 7, 15, 9.30.

A sorsjatek december 6-8-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-ig
 a sorsjatek sorsjegyet a sorsjegyeket
Colectura OFICIALA
 A OFICIALOR RURALE P.T.T. nel
 mig felvagyunk
 a levelezhordokrol
ALLAMI SORSJATEK

Helyi cím: **Uliaru Ioan, Arad, Str. Bratianu 3.** Telefon: 21-19.

43 ezer 805 lei adomány érkezett eddig az Aradi Közlönyhöz a magyar népközüsségi segélyakció céljaira

Az aradvárosi Magyar Népközüsség tagjainak országos elismerést keltő,
 nemes áldozatkészsége. Az újabb önkéntes adományok nyilvános kimutatása

Az aradvárosi és aradmegyei magyar népközüsségi tagozat vezetőségének társadalmi segélyakcióját, amelyet dr. Palágyi Jenő főorvos, a népközüsségi szervezet aradi elnöke nagy lendülettel indított meg, országos elismerést keltő eredmény követte. Az egyedül fogosított és felelősségteljes népközüsségi vezetőség egyszerű hírlapi felhívására az önkéntes adományoknak olyan áldozatkész áradata indult meg a magyar népközüsség tagjai részéről, amely összességében egyedül az Aradi Közlönynél feltüntetett nyilvános kimutatás szerint a mai napra 43.805 lei összegre gyarapodott. A mi nyilvántartásunkon kívül szereplő összegek hasonló arányban gyarapodnak, annak jeléül, hogy a felgyült szeretet-láng egyre növekedőben van még: az aradi magyar társadalom példaadó módon kívánja teljesíteni kötelességét népközüsségi sorstársaival szemben és mert erre egy a fennálló törvényeink, mint a kormányhatóságok a legteljesebb szabadságot adtak, semmi akadály sincsen annak, hogy az aradi magyar népközüsség betölthesse hivatásának társadalomsegélyezési részét.

Az elmúlt nap folyamán az Aradi Közlönynél az alábbi nemes szívre valló önkéntes adományokat jegyeztük fel nyilvántartásunkba:

	Lei
EDDIG BEFOLYT	36.210.—
Porcia Lajos gróf és neje	1000.—
Kabdebó György dr.	500.—
Balogh Antal dr.	500.—
"Maros" évezősejlet	300.—
Grob Jenő	300.—
Kabdebó Antal dr.	500.—
Mihalik Gyula	100.—
A. I.	380.—
Weisz Bódog	200.—
Bock Béla	100.—
Ehrenfeld L.	40.—
N. N.	20.—
Herczog Tibor	100.—
N. N.	20.—
Bogcha Imre	100.—
Löwinger Sándor	50.—
Reizitter Géza	50.—
Pománs Sándor	100.—
Buzás P.	100.—
N. N.	30.—
Krajcsovicz Béla	50.—
Braun Lajos	40.—
N. N.	20.—
F.	30.—
Czimas Romulus	40.—
Fischer Sándor	40.—
Koss'er N.	30.—
Schmidt József	50.—
Reichel József	100.—
Rottér Béla	50.—
Peiri József	50.—
Popper Ignác: 4 sapka és	150.—
Erdős István: 2 sapka és	50.—
Komlós József	200.—
Muzsasz János	50.—
Almási Lászlóné	30.—
Luszká Mária	30.—
Friedmann Sári	20.—
Holtmann Henrik	40.—
N. M. néni	25.—
Özv. Pollák Adolfiné	20.—
Jakobovitsné	10.—
Bíró névrek: egy hétre ebédkoszt egy szegény gyermek részére és	50.—
M. F.	50.—
N. N. O.	10.—
Katus nevében	100.—
Káclól: 8 pár harisnya	200.—
Dr. Ferenczi Ármia	50.—
Reichenberger E.	50.—
Deák Istváné	25.—
Jászai Vilmosné	50.—

Baranyi Ferenc	50.—
Székely László	50.—
M. A.	10.—
Szabó Béla	50.—
Tóth Frigyes és neje emlékére	100.—
S. K.	100.—
Taraba Tivadar	100.—
Vaida Ákos	100.—

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

A n. ó. közönség szíves tudomására adom, hogy üzletemet
Bulevardul Regina Maria 18. szám alá
 (Szabó Albert mellett, Dacia-val szembe)
 a volt Sándor Iván & Comp helyiségébe helyeztem át.
 Kérem t. vevőközönségem további szíves pártfogását: **FOTO CENTRAL: Berger Ilonka.**

Az ifju nemzedék jellemképzése

Szell Lajos dr. előadása a Kölcsey Elettiskolában

A Közművelődési-palota kisterme tegnap nemcsak nappal volt népes, amikor Arad közönsége Pataky Sándor képeinek művészetében gyönyörködött, hanem este 9 óra után is, amikor a Kölcsey Egyesület Elettiskolájának novemberről elmaradt megnyitó előadására hívta meg a szellemi tudást kereső közönséget. Az Elettiskola egy évtizedet kitevő életében mindig arra törekedett, hogy a hullámzóan fejlődő életben fölvetődött igazságokat és szépségeket a Ma és a Holnap kapcsolataiban megvilágítson a továbbgondolkodásra készítő ismeretekkel. Jellem — jellemképzés! hangzik mostanság a társadalmi élet szócsövein keresztül és az iskolák munkáival és irányító vezetőinek lelkéből. Az a nemzedék, amely fel fogja váltani a mostanit, ne csak az ismeretek mennyiségében legyen erős, hanem erkölcsi akaratában, jellemének megbízhatóságában is legyen az a magasrendű emberi célok számára, hogy jöjjön egy jobb és szebb kor, melyet buzgó imádsággal áhitanak százak és ezrek. Ezért tűzte ki a Kölcsey Elettiskola megnyitó előadásának az ifjúság jellemképzését a családban és az iskolában, mert itt van a szép és jobb élet gyümölcseinek a virácfakadása. És kapott Szell Lajos dr.-ban előadónak olyan férfit, aki szereti és érti az ifjúságot, mert elnöke az intézménynek, amely az aradi magyar iskolákat gondozza és ismeri a küzdelmes élet akadályait, mert jó harcosa közéletünknek.

Mit hozzon az új nemzedék magával a küzdőterre, mikor az életben örségyváltásra sorakozik? Kétségkívül elég tudást az élet ismeretéhez, de mindenek előtt erkölcsi jellemet, ami több a tudásnál, a megállapított igazságokról és a szépség tökéletességéről, mert az a kártartó akarat, mely fölfele emeli az embert az egyéni ösztönöknek, hogy így, éltető része lehessen az emberi közösségnek. Beszédese példák mutatta meg az előadó, mik a jellemes ember tulajdonságai és miként alakulnak ki egy nemzetben az életbentartó jellem-tulajdonságok. A jellem kialakulásában a legfőbb tényezők a családi élet, az iskolai nevelés és a társaság. Az együttélés hatása nemcsak a gyermek jellemének kialakulásában jelentkezik, hanem nagyon sok esetben a felnőtt ember jellemének változásában is. Legjobban látjuk ezt a családban élőknél, akik leginkább vannak egymás kölcsönhatásának kitéve. És ebben van a házasságnak is a nagy jelentősége az új nemzedék kialakulásában. A szülők családi élete a legfőbb nevelési eszköz. A szülők nem azzal nevelik gyermekeiket jókká, vagy rosszakká, amit mondanak nekik, hanem főleg azzal, amit előtűk cselekednek. Bizonyos azonban az is, hogy nemcsak a szülők alakítják gyerme-

H. C.	20.—
E. S.	10.—
Bereczky	20.—
Mazalik	20.—
L. Hugó	20.—
Gruber	50.—
Gy. A.	50.—
Bulbas	50.—
Branstadte.	50.—
Péteriy	50.—
Almási	20.—
Kaupert	20.—
Kolumbán	50.—
László Imre	100.—
Grüner Jakab és neje	100.—
Sohlmann és neje	300.—
N. N. Sága	50.—
1939. december 6-ig	43.805.—

lei készpénz és a természetbeni értékes adományok.

Az aradvárosi és aradmegyei Magyar Népközüsség hivatalos irodájához (Iparos Otthon, Str. Bratianu 18.) az alábbi önkéntes adományokat juttatták az elmúlt napon:

Dr. Jegessy Károly	200 lei
Evelley Ferenc	50 lei
Csaika János	50 lei
N. N.	200 lei
Csont Sándor	100 lei
Schannen Ilona	100 lei
Dr. Szeghő Hugó	100 lei
Jakabfiy István: élelmiszerek és	100 lei
Összesen	900 lei

TERMÉSZETBENI ADOMÁNYOK:

Timkó Lajos: ruhanemű. Vojtek Kálmán: egy öltöny ruha, kabát, kalap, cipő. Sz. L.: élelmiszerek. Varga István: 10 kiló lenese, 5 kiló bab. N. N.: két nadrág. Szmutny Pál: két öltöny ruha és felhőnemű.

Örömteljes szívvel tolmácsoljuk a fenti nemes adományokért a magyar népközüsségi tagozat őszinte, hála köszönetét. Bizonyosra vehető, hogy a nemes példa jobbnál-jobb, lelkes és áldozatkész követőre fog találni Arad magyarságának nagy családjában.

keik lelkét, hanem átalakító hatással lehet a szülők jellemére a gyermek is. Ennek az állításnak igazolására igen hatásos részletet olvasott fel az előadó a kiváló magyar pedagógusnak, Imre Sándor dr. egyetemi tanárnak „A család békéje” című előadásorozatából. A szülők általában azt gondolják, hogy a tekintély a családban a szülők joga s a gyermeknek ez előtt a tekintély előtt egyszerűen meg kell hajolnia. Amelyik szülő így gondolkozik — írta Imre tanár — az a tekintélyt uralkodásnak tartja s a gyermek ebben a parancsuradalomban emberi szabadságától megfosztott rabszolgának érzi magát.

Érdekesen tanulságos volt az előadásnak az a fejtetése, amely az átöröklés és a jellemnevelés kapcsolatait világította meg. Ezután rátért az iskolai nevelés jellemképző hatásainak részletezésére. Ebben kiemelkedő a vallásos nevelés értéke. Hangsúlyozta az iskolai közösségérzésnek a nagy jelentőségét mint az erkölcsi élet alapvető erejét. Az újdonság erejével hatottak az igazolására szóló részek, melyekkel bevilágított a modern iskolák nevelő szellemébe, ahogy az a svájci Pestalozzi apostolkodásának következményeként a munkaiskolát egyéni szabadságérzésében kialakult és cselekvő munkával kezdeményezni és alkotni tudó nemzedékekben jelentkezik. A svájci iskolák munkás erkölcsi jellemeket képző szellemének megértésére idézett részleteket Szöllösi István jelentéséből 1911-ben tett tanulmányutjáról és az azután a magyar tanítóképzők számára az új tantervhez szerkesztett Német Nyelvkönyvből. Az utóbbi idézetekből megtudta a közönség, hogy a munkaiskolák nyugati közszelleme már a mi iskoláinkban is otthonos volt és az ma is, ahogy az kitetszett azokból a kis iskolai eseményekből, melyeket az előadó az aradi katolikus elemi fiúiskola életéből mesélt el.

Hosszantartó, hálásan elismerő tapsokkal fejezte be a közönség az Elettiskola megnyitó előadását. Ebben a hónapban még két előadás lesz, 13-ikán Balogh Ernő dr., 20-án Fischer Aladár lesz a szó. A novemberben meg nem tartott tanításokat az Elettiskola adni fogja a január-márciusi hetekben.

CORSO Tel: 20-65. 3, 5, 7.15, 9.15.

I. „Gyónás titka” **Fedák Sári**
 II. „Ritzi lányok” **Nagy Kató**

Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszter aradi látogatása

Szerdán délután Aradra érkezett **Dragomir** Silviu dr. kisebbségi miniszter, aki ezt megelőzően Aradmegyében vadászott. A kisebbségi minisztert nemcsak rokonai kötelek, de vadász-barátság is fűzi aradi ismerőseihez, akikkel minden esztendőben, néha több ízben is, együtt hódol a vadászat férfias sportjának. Aradra érkezve, a kisebbségi miniszter Goldis

Vasile özvegyét kereste fel, akinek minden aradi tartózkodása alkalmával vendége. Itt fogadta a rokonok és barátok látogatását Dragomir Silviu dr., akit a vadászat kifárasztott és már csak ezért is ragaszkodott ahhoz, hogy Aradon kizárólag mint magánember tartózkodik és közügyekkel nem foglalkozott. A miniszter este Temesvárra utazott.

Bánffy Miklós gróf:

— „**Dolgozzon a közösségben minden magyar, mert így szolgáljuk legjobban népünk érdekeit!**“

A Romániai Magyar Népközösség országos elnökének levele a magyar munkásság területi belépése alkalmából a magyar munkásság képviselőjéhez.

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Megírta az Aradi Közlöny, hogy a szakmai szervezetekbe tömörült magyar munkásság és magánalkalmazottak, december 3-án Bartalis Sándor szenátor elnökletével értekezletet tartottak és azon elhatározták, hogy csatlakoznak a Romániai Magyar Népközösség szervezetéhez. A csatlakozásról értesítették **Bánffy Miklós** grófot, a Romániai Magyar Népközösség országos elnökét, aki markánshangu levélben válaszolt Bartalis Sándor szenátornak. **Bánffy Miklós** gróf többek között az alábbiakat írta levelében:

— Végtelen örömmel tölt el a magyar munkásság és a magánalkalmazottaknak egyhangú határozata, amelyet főtitkár ur elnöklete alatt megtartott gyűlésen hoztak. Ez a határozat egy olyan fátyla, amely megvilágítja az utat, amelyen járunk kell: a megértés, a béke és a testvériség útját. Ez a határozat bizonyítja, hogy minden hátsógondolat nélkül, önzetlen szándékkal egymásra kell találnunk. A társadalom megszűnésének rendje az, hogy az iparosoknak, kereskedőknek és értelmiségi ágakhoz tartozóknak a szakmai különbözőségeiből származó egyéni érdekeik vannak. Ezenfelül azonban mindazoknak számos egyetemes érdekek kapcsolódásáról van szó, akik itt élnek, akik magyarnak vallják magukat. Abban a feladatban, ami ránk vár, fel sem bocsúlható az az érték, amit a magyar munkások és magánalkalmazottak csatlakozása jelent, mert ezek képzettsége a legelső sorban áll.

— Békésen összefogva honfitársainkkal, dolgozzon a közösségben minden magyar, mert így szolgáljuk legjobban népünk érdekeit és országunk felvirágoztatásának érdekelt is.

BÁNFFY MIKLÓS gróf s. k.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a magyar kisebbségi munkásság képviselői az alanti tartalmú táviratot intézték Silviu Dragomir kisebbségi miniszterhez:

— A romániai magyar munkásság képviselői

Újrendszerű repülőgéppel kísérleteznek Amerikában

Filadelfiából jelenti: Az egyik amerikai repülőgépgyárban egy teljesen újrendszerű repülőgépet készítenek. A kiszivárgott hírek szerint az új típusú gépmaximálisan 643 kilométeres óránkénti sebességet tud kifejteni és felszállása függőleges irányban történik. Az újrendszerű repülőgép építését az amerikai mérnökök szövetség legutóbbi ülésén jelentették be.

Newyorki jelentés szerint az Egyesült-Államok repülőgéptermeleése a jövő év közepén háromszor-négyszer akkora lesz, mint 1939. elején volt. A jövő év közepén az Egyesült-Államok repülőgéptermeleésének értéke 674 millió dollár lesz, amivel Amerika megelőzi majd úgy az angol, mint a német repülőgép ipart. Az Egyesült-Államok gyárainak havi repülőgéptermeleő képessége jelenleg egyébként 1250 ami évi 15 ezer gépnek felel meg.

TESTA

A legbiztosabb hűlés ellen

Svédország újból szociáldemokrata miniszterelnököt kap

Stockholmból jelenti: A svéd fővárosban úgy hiszik, hogy az új kormány megalakításával Hanson jelenlegi miniszterelnököt bízzák meg. A svéd közvélemény a válság mielőbbi megoldását kívánja és ugyanakkor olyan kormány megalakítását óhajtja, amelyben jelentős svéd személyiségek vesznek részt. A Stockholms Tidningen című lap Hansen miniszterelnököt támogatja és ugyanakkor azt kéri, hogy vajon Svédországban valóban olyan-e a helyzet, hogy az egyetlen megoldás szociáldemokrata miniszterelnök kinevezése.

Megkezdődött Aradon a választói névjegyzékek kiegészítése

A városháza 93. szobájában minden munkanapon reggel 9-től déli 1 óráig jelentkezhetnek a jogosultak december 30-ig, illetve január 15-ig bezárólag

Aradváros vezetősége ma közleményt hozott nyilvánosságra a választói névjegyzékek rendes évi kiegészítéséről és a 46.655—1939. számú hirdetmény a következőket tartalmazza:

A közigazgatási törvény 14. szakaszának és a választói törvény 14. szakasza rendelkezéseinek értelmében folyó év december hónap

jának folyamán meg kell hogy történnie a kamarai és községi választók névjegyzékébe való új bejegyzések munkája, valamint ezen névjegyzékek törlés, illetve kibővítés utáni való módosítása. Következésképpen köztudomásra hozzuk, hogy Aradváros valamennyi lakosára érvényes a rendelet, nemre való megkülönböztetés nélkül, amennyiben:

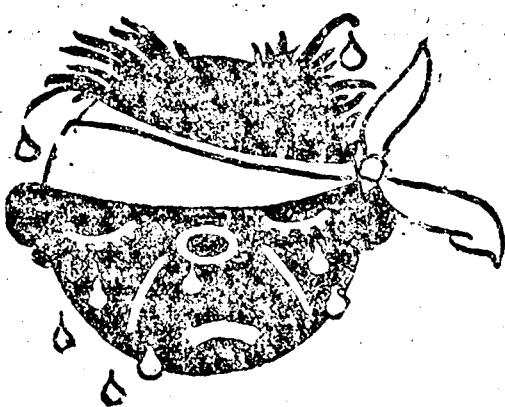
- a) Román állampolgár.
- b) December 31-én betöltötte a 30. életévét.
- c) Gyakorlatilag foglaltatja valamelyikét a következő foglalkozási ágaknak: 1. földművelés és kétféle munka, 2. Kereskedelem és ipar, 3. Értelmiségi foglalkozás.
- d) Nem vonatkozik az illetőre a méltatlanság és alkalmatlanság törvényben felsorolt eseteinek valamelyike.
- e) Legalább egy évig hozzájárult a községi közterhekhez, a közigazgatási törvény végrehajtási utasításának 8. szakasza értelmében. Férjezett asszonyok mentesek a kötelezettség alól, ha férjük ezen idő alatt kifizette községi adóját.

Beíratnak a névjegyzékbe mindazok, akik tévedésből kimaradtak és így nem szerepelnek a májusban összeállított névjegyzékben, amennyiben a fenti feltételeknek megfelelnek.

Nem íratnak be a választói névjegyzékbe azok, akikre a választói törvény 17. és 18. szakasza vonatkozik, akik pedig tudatosan valótlannal nyilatkoznak, vagy a törvényben felsorolt alkalmatlansági okok valamelyikét eltitkolják. 500 leitől 2000 leig terjedő pénzbírsággal sújtatták, a választói törvény 50. szakasza értelmében.

A választói névjegyzékbe való bejegyzés a városháza 93. számú szobájában történik, minden munkanapon 9—1 óráig, december 5-től kezdődőleg december 30-ig, a kamarai névjegyzékbe való felvétel pedig 1940. január 15-ig.

A közleményt, amelyet Vlad Alexandru tábornok, polgármester és Lazar Vasile vezértitkár írtak alá, december 6-án reggel hozták nyilvánosságra.

GRIPA

és az összes velejáró kellemetlenségek: mell-, hát- és fájfájások, ideges zavarok és a láz, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hat: csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtatja az idegeket. E teljes hatásképesség csak egyetlenegy gyógyszerben van meg és ez a

NEURALGINE JURIST

FORUM filmszínház.

Ma világszenzáció:

élő valóságban elrejtve

Ezenkívül bemutatjuk a tavaszi szezon legnagyobb filmjét:

UI FOX hirdató a legújabb eseményekkel. Előadások: 5, 7.15 és 9.15-kor. 3-kor mat néző helyiségekkel.

PAT és PATACHON

SUEZ

Tyrone Power, Loretta Young és Annabellával.

Telefon. 20-10.

a világhírű zenekomikusok,

akik 30 hangszerezen játszanak.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár... 840 lei Negyedéves 210 lei
Féléves... 420 Egy hónapra 70

Új Kalevala készül

Az Ezertő országának népe most virág élet-halál-
barát: néhány nap óta ellenáll a hatalmas ellenség
meg-megújuló rohamainak és hihetetlenül elszánt aka-
rattal küzd szabadsága és függetlensége megmaradásá-
ért. A maroknyi nép december elseje óta a világ
érdeklődésének gyújtópontjában áll és szinte minde-
mennyi megérdemelt csodálattal, hámulattal adóznak hé-
roszi magatartásának. A béke földjét, amely az elmúlt
husz esztendő alatt a civilizáció, a kultúra szolgálá-
tában állott, most bombák szagát árasztja fel és gépfegy-
verek kitértő ropogása veri fel a nyugalmat és méltó-
ságot felhő fenyesek. A nép, mint egyetlen ember
áll az erőtűzök és leonidászi elkövetéssel
kiáltja vissza keletre: „Ne tovább!” Életükön is job-
ban ragaszkodnak szabadságukhoz, amelyet alig husz
évvel ezelőtt vívtak ki.

Most újra harcolniuk kell szabadságukért. És a
Végzet, amely az emberi fajt olyan sokszor és olyan
kegyetlenül szokta megtráfnia, a jünnekel szemben
is kieszte azt, hogy éppen akkor szálljanak sikra
függetlenségük megvédésére, amikor a napokon, ami-
kor szabadságukat kiharcolták, huszonkét esztendő-
vel ezelőtt, Szent Miklós napja, december hatodika a
finn függetlenség napja. Ezért december hatodika
ezen a napon mondották ki ünneppé, hogy a finn
állam önálló lett és ön maga intézi további sorsát.

A finn lélek a jelenlegi súlyos helyzetben is törté-
len. Öntudattal, nemzeti büszkeséggel harcol az or-
szág minden fia. De mégis lehetetlen, hogy ma, de-
cember hatodikán ne lenne urra szívükön egy lájda-
mas és keserű érzés. Amit huszonkét esztendőig al-
kottak, pontosan huszonkét esztendőig, az semmivé
lesz, azért, mert egy nagyhatalomnak tengerre van
szüksége. Azon a napon folyik az elszánt harc, ame-
lyen ünnepeket kellene a szabadságot. Amikor Helsin-
ki utcán, Karénában, a Jeges Tenger partján, tavak
melletti kis falvakban kigyúlnának a lelkek és mámo-
rosan habzsolnák az alig megszerzett függetlenség
édes ízét. Amikor magukba szívnák a zúgó fenyő-
erdők illatát és az olimpiászra készülnek. Ezek he-
lyett piros vérük hullik a fehér hóra és új hősök szü-
letnek a magas északon.

Függetlenségük kivívásának emléknapián még in-
kább feléjük fordul a világ felfokozott figyelve és
igaz részvéte. Arról mindenki meg van győződve, hogy
megadásról szó sem lehet. Majd ha mind elhullanak,
mind elpusztulnak az anyaföld vértől öntözött síksá-
gain, majd ha az utolsó haldokló lankád kezéből csa-
varják ki a zászlót, akkor lehet beszélni lemondásról,
megadásról. Addig nem. Addig új hősök teremnek a
finn földön, új Kalevala van készülben, új Válmöj-
nen, új Iimarinen születik a huszadik században, akik
azonban nem a Napot, a Holdat és a Csillagokat ko-
vácsolják össze, keresik, kutatják, hanem egyszerűen
és minden más gondolatot félretéve harcolnak szabad-
ságukért. És ha lesz egy új Lönroth Ignác, az majd
összegyűjti az új Kalevala fejezetét, amelyek csöppet
sem lesznek kisebb értékűek a réginek. Csúsan név-
beli eltérések történnek. Kallio, Erkkö, Kaiander, Pei-
samo, Teriköli, Vilpuri az új nevek és új heidek. És
ha marad még hna a háború után, az majd kettős de-
cember hatodikát ünnepeket. Az egyiket, mint a sza-
badság és a béke, a másikat pedig mint a ousztlás és a
háború napját.

És december hatodika után is tovább folytatódik
a harc. Nem lehet tudni, hogy meddig. Talán addig,
amíg az erők aránytalanságának borzalmas követke-
zményei fel nem ébresztik a világ lelkiismeretét. Mert
ki mondhatja meg, hogy mi lesz belőlük mához egy
évre és hogyan fogják akkor ünnepeket Szent Miklós
napját. De addig a havas, zord tájakon egyre gyűlik a
kihűt-szívű hősök száma, akik életüket áldozták fel
hazájukért, akiket szelíden sugároz be az Északi Fény
ezerszínű glóriája. (g. i.)

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 9.84, London 17.39, Newyork 446, Brüsszel 73.70, Mi-
lánó 22.50, Amsterdam 236.73, Berlin 178.50.

— A német rádió is megemlékezett Horthy Miklós
magyar kormányzó névnapjáról. Berlinből jelentik: A
német rádió a csehországi Malmik állomás hullámhosz-
sán szerdán este 19 órakor Horthy kormányzóról
névnapja alkalmából ünnepi megemlékezést tartott.

— Nagyvértékű festményt ajándékozott Erzsébet
hercegnő a bánlakai kápolnának. Temesvári munkatár-
sunk jelenti: Erzsébet hercegnő, volt görög királyné,
akinek tudvalevőleg Bánlakon földbirtoka van, a bán-
lakai görög-keleti kápolnának egy tizenhatodik század-
ból való nagyvértékű oltárképet ajándékozott. A kép
ismeretlen olasz festő munkája és értéke felbecsülhe-
tetlen. Bánlak község nagy örömmel fogadta a király-
néi ajándékot.

— Tătărescu miniszterelnök kezdeményezése. Bu-
curestiből jelentik: Tătărescu miniszterelnök nemes-
célú kezdeményezését ismertetik a ma reggeli búcu-
resti lapok. A miniszterelnök a karácsonyi ünnepek
alkalmából mozgalmat indított a határokon ártálló ka-
tonák ünnepi ellátására és hozzátartozóiknak támoga-
tására.

— Januárban vizsgaidőszakot engedélyezett a
nemzetnevelésügyi miniszterium. Bucurestiből jelentik:
A nemzetnevelésügyi miniszterium januárban vizsga-
időszakot engedélyezett az egyetemeken tanuló diák-
ság részére. Januárban vizsgázhatnak mindazok, akik
ellenkező esetben egy évet veszítenének. A vizsgákat
január 8. és 31. napjai között tartják meg. A nemzet-
nevelésügyi miniszterium előírta, hogy kivételes ese-
tektől eltekintve csak azok vizsgázhatnak, akik egy
tantárgyból vannak elmaradva.

— Megszűnt a dunai hajóforgalom. Bucurestiből
jelentik: December 6-tól kezdve hivatalosan beszü-
ntették a dunai hajózást. A vontatógőzöket és az
uszályhajókat jégbiztos kikötőkben helyezték el. A ha-
jók a fagy beálltaig saját felelősségükre tovább köz-
lekedhetnek, de a biztosítótársaságok az esetleges ká-
rokért nem felelnek.

— Philip Herriot kapta a Goncourt-díjat. Páris-
ból jelentik: Az idei Goncourt-díjat Philip Herriot „En-
fants Gats” című könyvének ítélték oda. Herriot ne-
ve különösen filmkörökben ismeretes. A kiváló író
hosszu ideig tartózkodott Hollywoodban.

DIANA

felkeléskor és lefekvéskor.

— Titkos választójogot vezetnek be Jugoszláviá-
ban. Belgrádból jelentik: A jugoszláv minisztertanács
összeült, hogy megtárgyalja az új titkos választás tör-
vénytervezetét.

Tersánszky József színművész

üzletét ismét megnyitotta.

Str. Mejlana 14. szám alatt.

Szörmeáruk nagy választékban.

Szörmemunkák olcsón és pontosan.

— Nem lesz kenyérár-emelés Bucurestiben.
Bucuresti. A fővárosi pékek a kenyér árának fel-
emelését kérték. A városvezetőség a karácsonyi
ünnepek közeledésére való tekintettel ezt a ké-
rést elutasította és az eddigi árakat fenntartotta.

Erdélyi Kamara Színház (Központi szálló épülete)

Csütörtök, szombat, vasárnap délután és este

VALÓOK

Vigjáték. — Szereplők: Major Kató,
Erényi Böske, Harmath Jolán. Agai
Margit, Mészáros Béla, Szendrei Mihály
Fajk Odón és Jávör Alfréd.

— Újból engedélyezték Magyarországon a „Paris
Midi” terjesztését. Budapestből jelentik, hogy a ma-
gyar kereskedelemügyi miniszter a Paris Midi című lap
postai szállítására vonatkozó tilalmat hatályon kívül
helyezte.

Amerikai humor

— Siessen, John! Nem látja, hogy Darling
már el akarja ásní a csontot...?

fejfájás

ellen

Bevetés
narztilla!

— Nőnnapi üdvözlések a Romániai Magyar Nép-
közösség országos elnökénél. Kolozsvárról jelenti az
Aradi Közlöny tudósítója: A Magyar Népközösség
tisztviselői kara Miklós napja alkalmával tisztelő lá-
togatást tett Bánffy Miklós grófnál, a Romániai Ma-
gyar Népközösség országos elnökénél. László Dezső, a
református kollégium tanára és Demeter Ferenc üdvö-
zölték névünnepe alkalmából Bánffy Miklós gróft, aki
meghatódott hangon válaszolt a felköszöntőkre.

— Jánosy Ella és Reinhart Imre esküvője. Szer-
dán este 7 órakor az aradi minorita-templomban es-
küvött örök hűséget egymásnak Jánosy Ella, Jánosy
József állami főkereszt bájós leánya és Reinhart Imre,
Reinhart Gyula bütorgyáros, az aradi iparostársada-
lom vezető egyéniségének fia. A minorita-templom
csarnokát már az esküvő előtt egy fél órával megtöl-
tötték a barátok, ismerősök, tisztelők, hogy a fényes
esküvő szemtanúi lehessenek. Hat óra után néhány
perccel érkezett a násznópet szállító gépkocsi sora a
templom elé, ahol ugyancsak sokan várakoztak, hogy
gyönyörködhesse az ifjú menyasszony szépségében.
A templom orgonáján eközben felcsendült a Lohengrin-
nászinduló, amelynek méltóságteljes akkordjai mellett
vonult a nászmenet az oltár elé. Az esküvői szertar-
tást Mezey Péter minorita lelkész végezte, aki gyer-
mekkori barátja a vőlegénynek Egykori játszótársára
és annak ragyogó szép menyasszonyára mélyen meg-
illetődött hangon adta papi áldását.

— Magyar kereskedelmi küldöttség érkezik Bel-
grádba. Belgrádból jelentik: Az elmúlt hét csütörtöke
óta angol gazdasági és kereskedelmi bizottság tartó-
zik Jugoszláviában. A bizottság főleg a Jugoszláviá-
ba irányuló angol nyersanyagok szállításának kérdését
tárgyalja le. Elsősorban olyan nyersanyagok szállí-
tásáról van szó, amelyekre a jugoszláv iparnak van
szüksége és amelyekkel nem rendelkezik kellő men-
nyiségben. A napokban magyar kereskedelmi bizottság
érkezését várják a jugoszláv fővárosba.

— Ötmillió leles kárt okozott a petroleumfinom-
tóban keletkezett tűz. Targovistéből jelentik: Tegnap
délben az Apolon petroleumipomatóban tűz keletke-
zett, amely elpusztította a gyár berendezését, tizen-
két vagon vazelint és három vagon nyersolajat és az
épületek nagy részét. A tüzet 12 órai megfeszített mun-
ka után sikerült csak eloltani. Az okozott kár ötmil-
lió lei.

— A forróégyi betegségek kezelésében, különö-
sen napszúrásnál, bélihurtnál és vérhasnál, valamint
olyan gyomor-, máj- és lépbajoknál, amelyek malária
kíséretében lépnek fel, a természetes „Ferenc József”
keserűvíz szertőlott értékes batást fejt ki. Kérdezzé
meg orvosát.

— Erkölcsrendészeti razzia Bucurestiben.
Bucuresti. A fővárosi rendőrség erkölcsrendésze-
ti osztálya tegnap nagyarányú razziát tartott a
titkos prostitúció leleplezésére. A razzia során
több, mint 100 titkos prostitútat állítottak elő,
akik közül a betegeket kórházba szállították, a
többiek pedig a rendőrségen tartották vissza.

— Egy petroleummérnök öngyilkossága. Bu-
curesti. Hirkel Ernő mérnök tegnap a Regemol-
társulat központi irodahelyiségében agyonlőtte
magát. Levelet hagyott hátra, amelyben közli,
hogy anyagi zavarai miatt vetett véget életének.

— Tizenegy unoka, kilenc ükunoka... Temesvári
munkatársunk jelenti: Érdekes családi esemény szün-
helye volt tegnap Temesvár, ahol Novák Mária 90 esz-
tendő öregasszony ünnepelte ép erőben és egészsé-
ben születésnapját. A matrónának 11 unokája és ki-
lenc ükunokája van.

— Senki sem felelhet a címére feladott cso-
magért. Szatmár. Nem mindennapi csempészési
ügyet tárgyalt a szatmári törvényszék. A vá-
hatóságok büntető eljárást indítottak Kaufman
József csernovici kereskedő ellen, mert a címére
feladott csomagban, amikor Szatmáron felbontot-
ták, nagyobb mennyiségű csempészárut találtak.
Ennek következtében Kaufmant 683 ezer lelei meg-
bírásolták, ezen kívül bíróság elé állították. A
törvényszék az érdekes ügyben felmentő ítéletet
hozott és kimondta, hogy senki sem felelhet a cí-
mére feladott csomag tartalmáért.

Tereanu Gabriella

Zongorahangversenye az aradi Kulturpalotában

A fiatal zongoraművész már jól ismert az aradi közönség előtt: az elmúlt esztendőben megtartott hangversenye még mindig élénken emlékeztet mindazokra, akik szeretik a komoly zenét. Ezen ezért széleskörű érdeklődés kísérte a második aradi hangversenyt, amelyet ez alkalommal is a Kulturpalota nagyeremében tartott meg.

Tereanu Gabriella, az állandóan fejlődő tehetségű, fiatal zongoraművész hangversenyén az aradi társadalom színe-java képviselve volt. A Kulturpalota oszlopcsarnoka előtt már a hangverseny kezdete előtt egy fél órával a gépkecsik hosszú sora vonult fel, s a hangversenyterem is rövidesen megtelt. A román és kisebbségi társadalom minden rétegéből megjelentek a komoly zene kedvelői.

Műsorát a legnagyobb zene-költők műveiből állította össze: egy kiforrott művészt is próbára tett volna minden műsorszám — s a fiatal zongoraművész sikerét nemcsak fölületes technikai tudása, hanem mély zenei átérzése is biztosította.

Legelőször a „Beethoven: Appassionata op. 57.”-et tolmácsolta a legfinomabb zenei árnyalatokat is kidomborítva. A beethoveni mélységek tárultak fel a hallgatók előtt, akik zúgó tapsviharral köszönték meg a fiatal zongoraművészt, akik a felejthetetlen élményt. A „Chopin — Étud op. 10.” előadása is kétségtelen bizonyítéka annak, hogy Tereanu Gabriella egy esztendő alatt is a fejlődés legnehezebb ösvényeit járta meg.

A szünet után „Ravel-Scarbo” előadásával váltotta ki a fiatal művész a legnagyobb és az általános elismerést. A „Brahms-Paganini variációk” is a legkifünőbb technikai tudás és a mélyen érző lélek tanújelei. A műsor utolsó száma után a hangverseny közönsége felállva ünnepelte a fiatal művészt, s zúgó tapsviharral követelte a ráadást. Tereanu Gabriella valóságos virágzó közepe — amellyel az ismerősök és tisztelők lepék meg, — köszönte meg a meleg ünneplést. A hangverseny közönsége egy felejthetetlen zenei élmény emlékével és azzal a tudattal, hogy a fiatal aradi művész előtt a legfényesebb művészi pályafutás áll, hagyta el a Kulturpalota hangversenytermet. (nf.)

— A belgrádi magyar követ hosszabb kihallgatáson volt Cvetkovics miniszterelnökénél. Belgrádból jelentik: Bakács-Bessnyeji György belgrádi magyar követ meglátogatta Cvetkovics miniszterelnököt. A kihallgatás hosszabb ideig tartott, de hivatalos közleményt nem adtak ki róla.

— A légvédelmi előadások sorrendje. A Central-mozgóban tartandó légvédelmi előadások mai, holnapi és holnaputáni sorrendje a következő: December 7-én: II. kerület 8-8.50-ig V-Y betűig, 9-9.50 M-P betűig. December 8-án: III. kerület 10-10.50-ig V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-J betűig. December 9-én: III. kerület 9-9.50-ig K-O betűig, 10-10.50 P-U betűig.

Végkiárusításból

len- és pamutvásznak, kimaradt asztalneműket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Öngyilkos leány. Temesvárról jelentik: Oppermann Borbála, tizenhét éves, romániai illetőségű leány kórházba szállították. Életbenmaradásához nem fűznek reményt.

— 140 birka bennégett egy ábrányi akolban. Nagyvárdáról jelentik: A biharmegyei Ábrány községben tűz pusztított Spitzer Sámuel birtokos gazdasági udvarán. A csendőri jelentés szerint Spitzer Sámuel bere, aki a birkákat őrizte, az akol mellett, ahol 140 birka volt, tüzet rakott, hogy szalonnát süssön. A szélben egy parázs az akol szalmafedelet felgyújtotta. Pillanatok alatt lángban állott a faépület. Rögtön felreverték a harangokat és a falu lakossága hozzáfogott a tűz eloltásához és a bennrekedt jószágok kimentéséhez. A birkák azonban odapusztultak. A kár több mint negyvenezer lei. A birkapásztort a csendőrök őrizetbe vették és átadják az ügyésznek.

Hasznos, értékes

árfelémelés

— nélkül —

kaphatók, új, használt

— kis és nagy —

írógépek

SZEGFU Str. Bratianu 7. Tel.: 11-44.

— A régi falusi italmérési engedélyek helyzete. A nagyváradi pénzügyigazgatóság közleményt adott ki, amelyben a biharmegyei italmérőkkel a következőket közli: A pénzügyminisztérium legutóbbi kelt rendelete értelmében december 31-ével érvényüket veszítik az összes régi falusi italmérési engedélyek. Ezeket a régen kiállított italmérési engedélyeket a pénzügyigazgatóság szesz-ügyosztálya hivatalból semmisíti meg. A jövő év január 1-től kezdődően azok a falusi italmérési engedélyek maradnak érvényben csupán, amelyeket árlejtésen és bizonyos időtartamra bocsátottak ki, illetve állítottak ki. A régi italmérési engedélyek tulajdonosai kötelesek december 31-ig italkészletüket eladni és a helyiségből elszállítani. Azok a falusi italmérők, akik új italmérési engedélyt kérelmeznek, kötelesek a kérvényhez csatolni a községi hatóságok jóváhagyó határozatát is.

— A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG ARADI TAGOZATÁNAK KÖZLEMÉNYE. A szakmai szervezetekbe tömörült magyar munkásság december harmadiki bucuresti-i országos értekezletének határozata alapján az aradi magyar munkásság küldöttsége, Gömöri Ferenc vezetésével megjelent dr. Palágyi Jenő, a Magyar Népközség aradi tagozata elnökénél és bejelentette, hogy az aradi magyar munkásság testületileg belép a Magyar Népközség egyetlen hivatalos aradi tagozatába. Kérték, hogy a Népközségben és szerveiben méltányos képviselőket kapjanak és felajánlották szolgálataikat a közös magyar érdekek munkálására.

SI-TORNATANFOLYAMOMAT

december 11-én este 7.30-kor str. Mocioni 14. sz. alatti tornateremben megkezdem. Blenessy tornatanár.

— Rendőrségi hírek. Huk Konstantin, Episcopul Ciorogariu-ucca 12. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy általa ismert személy ellen, aki távolléte alatt 3500 leit és különböző holmikat lopott el lakásából. — Meglopták Benke Karola, Ioan Calvin-ucca 3. szám alatti lakost is, akitől többféle értékártyákat vettek el — Galló Irén, Oituz-ucca 213. szám alatti lakásában is betörő garázdálkodott. A kellemetlen látogató fehérneműt tulajdonított el. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség bevezette a nyomozást.

Svájci márkás, arany, ezüst, chrom női és férfi karórák, zsebórák, briliáns ékszerek, valódi ezüst evőeszközök, dísz tárgyak, dus választékban kaphatók: Hartmann Kálmán ékszerezőnél, Arad, Bul. Regina Maria Minorita-palota.

— Eltűnt a család régi aranyérmével együtt egy aradi kiskoru. Katity Demeter, Anton Pan-ucca 20. szám alatti lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy egyik kiskoru hozzátartozója eltávozott otthonról és különböző régi aranyérméket vitt magával. Az aranyérmék értéke meghaladja a negyvenezer leit. Az eltűnt felkutatására a rendőrség megindította a nyomozást.

Tízéves jubileumát ünnepli vasárnap az aradi katolikus elemi fiúiskola

December 10-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel tartja meg a Katolikus Főgimnázium tornatermében az aradi katolikus elemi fiúiskola tízéves fennállásának emlékére rendezendő ünnepélyt, melynek műsora az alábbi: 1. rész. 1. Hübisch: Imnul Regal. és Bárdos: Győzhetetlen én, közsádom. Éneklí a gyermekkar. 2. Balassa Bálint: Könyörgés. Szavaltat. 3. Dr. Lakatos Ottó rendfőnök-plébános ünnepi szavai. — 4. Köszöntöm az iskolánkat. Kertész József II. o. t. 5. Györffy Miklós főgimnáziumi tanuló köszönti egykori iskoláját. 6. Első nap az iskolánkban. Pinter Ilona tanítónő megemlékezése. 7. De jó iskolába járni! Jelenet. Előadja több I. o. tanuló. 8. Csináste scoala! Szavaltat: Tövisháji Károly. 9. Az erények versengése. Előadják a III. osztályosok. 10. Az ócska esernyő. Játsszák a II. osztály tanulói. 11. Szalay Mátyás: Az eszkimó esti imája. Szavaltat: Csikós Lajos. 12. Tíz év. Návradý Ágoston iskolaigazgató beszámolója. II. rész: 1. Kerényi György: Hej halászk... és Kodály Zoltán: A juhásznak. Éneklí a gyermekkar. 2. A faragószék notája. Bemutatták a IV. o. tanulói. 3. Parasztjelenet. Játsszák a VI. és VII. o. fővendékei. Az iskolai ünnepélyt, a torlódások elkerülése végett, csak meghívókkal rendelkező személyek tekinthetik meg. — Érdeklődők meghívókat az intézet igazgatóságánál, vagy a tanulók utján szerezhetnek.

„Válók”

(Bemutató az Erdélyi Kamara Színházban)

Az Erdélyi Kamara Színház második bemutatója sem sikerben, sem előadás tekintetében nem maradt az első mögött. Millred Harris nagyon amerikai ízű valóperi komédiája — mely erősen a burleszk határán mozog — az aradi közönséget is megnevette. A tipikusan amerikai helyzetkomikumok, a kis mindenrekapható new-yorki görillel, a félszeg közgazdászal és a nyevészkedő jóbarát-üggyvéddel együtt jó szórakozást nyújtott a zsúfolt nézőtérnek és sok tapsot csalt ki a premierközönségből. Kicsit rokonizú a darab a Művészpárral, de ez nem csökkenti értékét, sőt növeli. A közönség talán szívesebben is éli bele magát a valóperi esetek „problémáikájába”, hangulatába, mint holmi háborus tragédia komorságába és szívből igazat ad a buta kis amerikai lánynak, amikor tiltakozik az ellen, hogy kélutazni vigyék Európába. „Miért kell nekem Páris, vagy Londont látni — kérdezi naivan — amikor indulnom kell a táncverseny döntőjében?” Hát nem aranyos? És nincs igaz? Többet ér egy táncverseny döntőjén Newyorkban lemaradni, mint Londonban, vagy Párisban gázmaszkkal látogatónba menni.

Millred Harris a szívünkbe beszélt és a jól sikerült színpadi alakjai még az elvétel megzökkenő szöveget is felejtetik. Az előadástól szólva elsősorban a kifűnű és stílusos díszletekről, a mintaszerű telefonokról, a pompás bársekretykéről és az aradi színpadon sokszor nélkülözött meggyőző külsőségekről kell írni. Amilyen kifűnű Mészáros Béla rendezése, olyan az előadás is. Elsősorban Major Kató, aki négy éve nem volt ugyan színpadon, de ez mit sem von le játékkész-ségéből. Igazi vadóc, angyali jószívű amerikai görli volt, aki telhetetlen étvágyától kezdve minden mondatával frappirozta a közönséget. Mészáros Béla félszeg közgazdász női jelzőt kíván: „bájos” alakítás. Jávor Alfréd ügyvédje valódi figura, minthogy valódi az idősebb Szendrei is, akit ismét szívesen látnunk viszont. Harmath Jolán az elegáns felenség, Erényi Böske a lenyűgöző irónő, Ágay Margit a haragos mindenes, Ungvári az ügyes pincér, kifűnűen egészítették ki az előadást. Az utóbbiaknak kis, de hálás szerepeik voltak és mindenesetre jó ötlet kis szerepeket is elsőrangú kezekbe adni.

A kriika végén feltétlenül kell írni a közönségről is: a pontosság kedvéért. A bejáratú ajtó a színpad alatt nyílik s a későnővők ugyancsak zavarják a pontosan kezdődő előadást. Kissé jobb pontosságot megérdemel a színház. (Jér—)

Az előadást egyébként végignézte Marcus Szefer dr. színiügyi vezérfelügyelő is, aki megelégedéssel nyilatkozott a látotakról.

— A Nyugdíjasok Kölcsoni Segélyző Egyesülete (Str. V. Goldis No. 6.) értesíti az állandóválasztmányi tagokat, hogy a rendes havi választmányi ülés f. hó 9-én, szombaton délután 4 órakor az egyesület helyiségében lesz megtartva. Az elnökség.

— Az ATE országos fényképképzőiskolája az előjelek szerint várakozáson felül sikerülni fog. A jubiláló tornaegyesület turista-osztálya kellő hozzáértéssel és lelkesedéssel szervezte meg a kiállítást, melynek nevezési zárlatáig közel 200 szebbnél-szebb fénykép érkezett az ország minden részéből. Különösen a zsáner-csoportban lesz nagy versengés az amatőr fényképezők között, de a szakértő tagokból álló bíráló bizottságnak igen nehéz dolga lesz a gyönyörű képek díjazásánál. A rendezőségnek sikerült a volt Palace-kávéház helyiségeit megszerezni a kiállítás céljára és az ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtt 11 órakor lesz, fényes külsőségek között. A megnyitáson részt vesz a Romániai Foto Szövetség elnöke is Bucarestből, a tornaegyesület zenekara pedig művészi hangversenyt ad. Az országos fényképképzőiskola rendezőség ezúton is meghívja Aradváros műpártoló közönségét. A kiállítás december 10-től 17-ig lesz nyitva, valószínű azonban, hogy ez a határnap meg lesz hosszabbítva.

— Koszorúmegváltások címen a Szeretetház javára az alábbi adományok joltak be: Reisinger Sándor né k. m.: Dr. Grossmann Alfréd 200 lei, dr. Falus Lajos és neje 150 lei, Seidner Ernő és neje 150 lei, Góth Ede 200 lei, Bing János 200 lei, Aufrecht Sándor és neje 200 lei, Fekete Sándor k. m.: Özv. Fekete Sándorné 200 lei, Müller Elemér és neje 100 lei, Tóth István és neje Temesvár, 100 lei, Kovács Sándor 100 lei, Singer Leopold 100 lei, Erdős Mór k. m.: Rosenfeld Géza 100 lei, Özv. Donáth Simonné k. m.: Kauffmann Lajos 200 lei, Künster Andor 100 lei, Berger Mór 200 lei, Márkus Mihály 100 lei, dr. Eckstein Béla 100 lei, Özv. Mészner Benőné k. m.: Strasser Ignác 300 lei, Özv. Moskovitz Izidorné 150 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOITEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár, Piața Mihai Viteazul
BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben
BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

Az aradi Mezőgazdasági Kamara a termelők érdekében a kiviteli rendszer módosítását kéri

Birtolon Aurel szenátor megbeszélésel Angeleson nemzetgazdasági miniszterrel

A közelmúlt napokban Birtolon Aurel szenátor, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, a legfelsőbb mezőgazdasági tanács tagja kihallgatáson jelent meg Angelescu nemzetgazdasági miniszternél, akivel beható megbeszélést folytatott az exportörök követeléseinek gyorsabb folyósításával kapcsolatban.

Allandó visszatérő panasza az exportöröknek, hogy csak nehézkesen juthatnak irándóságuk birtokába és ezt a hátrányos helyzetet a behozatal és a kiviteli olyan függő viszony okozza, amelynél a kiviteli gyakran rosszul jár, holott a kiviteli nagy szerepet játszó mezőgazdasági társadalom támogatására szorul. Az exportörök ugyanis késedelmesen jutnak hozzá követeléseikhez, mert az import-engedélyek kibocsátása is késik és ennek következtében a Banca Nationala nem rendelkezik ele-

gendő fedezettel az export-követelések teljesítésére.

Birtolon Aurel szenátor emlékiratot nyújtott át a miniszternek és ebben a következőkre világít rá: Az exportöröknek a szállítás, az átvétel és az ellenérték kiutalása legalább egy hónapot vesz igénybe. Ez az idő is túlsok, az újabb várakozást pedig, amelyet a Jegybank késedelmes kiutalása okoz, úgy küzdhetik le, hogy maguk is hitelt vesznek igénybe. Ennek a helyzetnek megoldására az emlékirat azt indítványozza, hogy ezután az importör helyezze előre letétbe a behozatal értékét, az exportör pedig — amint áruja elhagyja az országot — kapja meg azonnal követelését, a minek következtében a Jegybank állandóan rendelkezhetik megfelelő fedezettel.

SPORT KÖZLÖNY

*Idegenben a Venus,
hazai pályán a Rapid szerepelt legjobban*
a nemzeti bajnokság őszi fordulóján

A Sp. Studentesc és a Gloria CFR az A) legkiegyensúlyozottabb csapatok

A nemzeti bajnokság őszi fordulójának befejezése után különböző statisztikai kimutatások nyílik alkalom, amelyek érdekes összehasonlítást adnak a csapatok erejét, képességét illetően.

Az eredmények teljesen elütöek egymástól, ha arról az oldalról vizsgáljuk meg azokat, hogy miként szerepeltek a csapatok a hazai pályán és miként idegenben. Ha ebből a szempontból vizsgáljuk az egyes mérkőzések eredményeit, úgy azt tapasztaljuk, hogy a hazai pálya előnyét legjobban a bajnokságban vezető Rapid használta ki, míg idegenben a Venus szerepelt a legjobban. A Ripensia, AMTE és a Carpați inkább a honi pályán szerepeltek jól, a Sportul Studentesc viszont ebből a szempontból igen kiegyensúlyozott csapatnak számít, miután úgy idegenben, mint otthon csaknem egyforma teljesítményt ért el, ugyanígy a Gloria CFR is.

A két táblázat, az idegenben és otthon elért eredmények alapján a következő:

IDEGENBEN:	
1. Venus	6 4 — 2 15 4 8
2. Sp. Studentesc	5 1 4 — 9 8 6

Szovjet-repü ök elpusztították az olimpiai stadiont is

Helsinki. A finn lapok legújabb számaiban megrázó tudósításokban számolnak be arról, hogy a szovjet repülők legutóbbi bombázása alkalmával ugyiszólván teljesen elpusztították a helsinki olimpiai stadiont, amelyet a finn nemzet óriási költséggel és lelkesedéssel hozott létre az 1940-ik évi olimpia színhelyéül. Ez az esemény véglegesen megpecsételte az 1940-ik évi olimpia sorsát.

A Slavia az őszi bajnok

a cseh—morva védnökség bajnokságában. Az utolsó fordulóban 11:5 arányban győzött a Slavia a Nachod ellen és a bajnoki táblázat élcsoportha a következő:

1. Slavia	11 7 4 — 51 21 18
2. Sparta	11 7 2 2 30 16 16
3. Pardubice	11 5 2 4 21 18 12
4. Zsidenice	11 5 2 4 17 22 12

O VÉGLEGESEN NYÉLBEÜTÖTTÉK A VÁLOGATOTT CSAPAT TURÁJÁT. A válogatott együttes török—görög túrája végleges elintézését nyert az egyik bucuresti-i sportlap híradása szerint. A lap jelenti, hogy a válogatott csapat december 16—17-én Ankarában, december 20-án Sztambulban, karácsony két napján és utóbb pedig Görögországban honyolít le mérkőzéseket. A túrára 20 játékos utazik és a válogatás munkája már a közeli napokban kezdetét veszti.

O A ROMÁN KORCSOLYÁZÓ SZÖVETSÉG megállapította az 1940. évi műkorcsolyázó bajnokságok kötelező gyakorlatait.

3. CAMT	6 2 1 3 8 15 5
4. UDR	6 1 3 2 8 10 5
5. Gloria CFR	6 2 — 4 8 23 4
6. Juventus	6 1 2 3 9 14 4
7. U.-Tricolor	5 1 1 3 8 13 3
8. Rapid	5 — 3 2 9 11 3
9. Ripensia	5 1 1 3 5 8 3
10. AMTE	5 1 — 4 4 10 2
11. Carpați	5 1 — 4 5 8 2
12. Victoria	6 — 1 5 2 10 1

OTTHON:

1. Rapid	6 6 — — 22 4 12
2. Ripensia	6 4 2 — 14 8 10
3. Carpați	6 4 1 1 11 8 9
4. CAMT	5 3 2 — 10 5 8
5. AMTE	6 4 — 2 11 6 8
6. Sp. Studentesc	6 3 1 2 16 11 7
7. U.-Tricolor	6 3 1 2 9 9 7
8. Victoria	5 2 2 1 8 4 6
9. UDR	5 2 2 1 9 10 6
10. Venus	5 2 1 2 14 9 5
11. Gloria CFR	5 2 1 2 4 6 5
12. Juventus	5 — 3 2 6 10 3

O Elutazott a Rapid Jugoszláviába. A Rapid csapata, amely — mint ismeretes — több mérkőzést játszik Jugoszláviában, szerdán este elutazott Bucurestiből. Az expedíciónak a következő játékosok a tagjai: Negru, Rădulescu, Marton, Lengher, Vintila, Răsinaru, Costea, Boldis, Bogdan, Dan Gavrilescu, Moldoveanu, Barák (1), Radu Florian, Capusan és Auer.

O A TEMESVARI RIPENSIA hosszabb ideje tárgyalta svéd és norvég egyesületekkel egy északi portya lekötésére. Az orosz—finn háború miatt ez a terv meghiúsult és most északafrikai portyát akarnak lekötni a temesváriak.

O Berlinben vívták a német—dán ökölvívó-mérkőzést, amelyen a németek 12:4 arányban győzték le a dánokat. A dánok csak a pihely- és váltó-súlyban szereztek győzelmet V. Frederiksen és Kops révén.

SPORTVONAT BUDAPESTRE

utlevél nélkül, csak egy személyazokorra, vagy vallásra való tekintet nélkül

Aradról indul december 26-án,
Budapestre visszaindul január 2-án
Az utazás ára Lei 1975

személyenként oda-vissza, számozott 3-ik osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető.

Beiratkozást határidő: 1939 dec. 16-ig

Beiratkozások a

WAGONS - LITS // COOK

Menetjegyi irodában Arad, (Minorita-palota)

Rádióműsor

— Romániai idoszahítás. —

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 7.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Costica Tandin zenekara. 13: Időjelzés, sport-közlemények. 13.10: A zene folytatása. 13.40: Vokálzene lemezek. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Olasz, német és francia énekesek lemezei. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20.05: Andrei Pálfi tanár előadása Mihail Eminescutól és Madách Imréről. 20.20: Petre Munteanu énekel. 20.05: Hírek. 21: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny programját. 21.15: A Filharmonica szimfonikus zenekar Doina Mihailescu hárfaszámaival. A szünetekben: hírek, sportközlemények. 23.10: Könnyű zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna. hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: G. Baráth Éva zongorázik. 13.40: Hírek. 14: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizá-lásjelentés. 15.30: Hírek. 17.15: Grünwald Baba emlékezte. Kósa János dr. előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Gazdasági előadás. 18.45: A Wolner-gyári Dalkör. 19.45: A Koncert fuvószenekar műsora. 20.15: Hírek. 20.30: A rádió egy napja. Tarka-est közvetítése. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.05: Lengyel Gabriella hegedül, zongorán kíséri Kemény Ákos. 23.40: Tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Kúrína Simi cigányzenekara muzsikál.

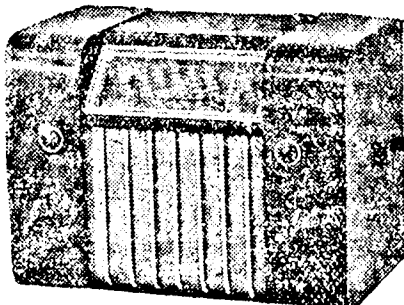
Budapest II. 18.15: D. Micsev Józsa énekel, zongorán kíséri Petri Endre. 19.40: Ruszin féléra. 19.45: Angol nyelvtanítás. 20.40: Rácz Elek cimbalmozik. 21 Hírek. 21.20 Zenekari művek hanglemezeiről. 22.40: Időjárásjelentés.

Az összes világmárkák egy kézben

GRAETZ,
SCHAUB,
BLAUPUNKT,
STANDARD,
MINERVA,

2500 leittől
kezdve

EUMIG,
KAPSCHE,
RADIONE,
ZENIT,
IMPERIAL!

Kedvező
részletfizetést
feltételek!

Hammer Zsigmond és Fia

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27.
Telefon: 18-47.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bírók döntés mondta ki:

Nem képez postai kihágást, ha a kereskedelmi utazó pénzt vesz fel cége számára annak megbízásából

Annak idején az Aradi Közlöny ismételten is megemlékezett arról a helyzetről, melyet a postavezérgazgatóság ez év áprilisában kibocsátott egyik rendelkezése idézett elő. Ennek a rendeletnek értelmében a postavezérgazgatóság megtiltotta, hogy a kereskedelmi utazók inkasszóval is foglalkozzanak. A posta ugyan is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az utazóknak ez a tevékenysége a posta monopolióját sérti és így az utazók által végzett inkasszó, illetve a felvett pénz vasuton történő elszállítása postakihágás.

A temestartományi utazók céhe, amelyhez az aradi utazók is tartoznak, beadvánnyal fordult az illetékes ténvezőkhöz és rámutatott arra, hogy a vállalatok saját alkalmazottaik útján történő inkasszó-jogát maga a kereskedelmi törvény biztosítja és ez a tevékenység a legkevésbé sem ütközik a posta monopoliójába.

Ugyanakkor a Temes-tartományi Kereskedelmi Utazók céhe ismertette azokat a technikai nehézségeket is, amelyek az inkasszó-pénz postai átutalását megnehezítik. A postaigazgatóság válaszul a beadványra kimondotta, hogy a vidéki postahivatalok a nap bármely órájában kötelesek kereskedelmi vállalatok részére átutalando pénzeket felvenni. Ez a rendelkezés nem változtatott a helyzet súlyosságán. A postaigazgatóság azonban megmaradt álláspontja mellett. A postai ellenőrző tisztviselők sok esetben jegyzőkönyvet vettek fel a vonaton utazó kereskedelmi utazókkal szemben és a náluk talált pénzt lefoglalták.

Tekintettel a kereskedelmi és ipari vállala-

tok szempontjából a probléma rendkívül fontosságára, általános figyelmet érdemel az első bírói ítélet, amely a közeli napokban hangzott el a posta által felvett kihágási jegyzőkönyv ügyében.

Willentz Viktor bucarestli kereskedelmi utazót, aki egy ploestli és egy bucarestli vállalatot képvisel, a posta ellenőrző tisztviselői a vonaton igazoltatták, a náluk talált inkasszó-pénzt lefoglalták és kihágási jegyzőkönyvet vettek fel vele szemben. A jegyzőkönyvet a bucarestli 5. számú járásbíróshoz terjesztették, amely a napokban foglalkozott az ügyvel. Miután a bíróság ítélete a kereskedelmi utazók szempontjából elvi jelentőségű, Willentz képviselőt Ciurariu Ion ügyvéd, a Kereskedelmi Utazók Országos Szövetsége jogügyi osztályának a főnöke látta el, aki úgy a Temes-tartományi Kereskedelmi Utazó-Céh, mint a Temes-tartományi Kereskedelmi Testület Szövetségének a beadványait és a bennük foglalt érveket is felhasználta a védelem során.

A bíróság elfogadta a kereskedelmi utazók által előterjesztett érveket és Willentz felmentette. Megállapította ítéletében a bucarestli járásbíróshoz, hogy nem postakihágás, ha a kereskedelmi utazó hivatása közben cége megbízásából a cég számára inkasszót végez.

A posta monopoliójának megsértését csak pénz, levelek, vagy csomagok foglalkozásszerű elosztása jelentené — állapította meg a bíróság. — Jelen esetben azonban nem elosztásról, hanem csak egy, vagy több megbízó cég részére történő inkasszóról van szó.

A Kereskedelmi és Iparkamarák közreműködését kéri a nemzetgazdasági minisztérium az üzérkedés leküzdése végett

Tárgyalások a városok és falvak világító petróleummal való ellátása érdekében

A nemzetgazdasági minisztérium az üzérkedés leküzdése érdekében a következő körlevelet intézte a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez:

„Annak a drágasági hullámnak, amely a piacon tapasztalható, nemcsak gazdasági okai vannak, hanem azt gyakran a kereskedők által folytatott üzérkedés idézi elő. Az 1939. november 18-án életbelépett üzérkedés elleni törvénynek súlyos intézkedései vannak, de a minisztérium tudatában van annak, hogy a kereskedők és iparosok nagy része megelégszik ezekben a súlyos időkben a törvény által megállapított haszonnal és ezért ezeknek a kereskedőknek és iparosoknak a minisztériummal való együttműködését kéri. Ezért elrendeljük, hogy az összes kereskedelmi és iparkamarák vezetőségei haladéktalanul üljenek össze a következő tudomásul vétele végett:

„A kereskedelmi és iparkamarák vezetőinek erkölcsi kötelessége az üzérkedés elleni küzdelemből kivenni részüket.”

A szövetségeket is bekapcsolják az áruellátás megszervezésébe

Az áruellátás megszervezésével függ össze az az értekezlet is, amelyet C. Angelescu nemzetgazdasági miniszter hívott össze és amelyen Mecu, Gheron Netta és Emil Marian miniszteri vezértitkárok, valamint René Ramniceanu, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet vezérgazdája vettek részt. Az értekezleten elhatározták, hogy a Nemzeti Szövetkezeti Intézet is bekapcsolják Bucaresti áruellátásának megszervezésébe és általában az áruellátás kérdésének megoldásába. Ezért a Nemzeti Szövetkezeti Intézet a külföldről maga vásárol majd teát, kávét, rizset, borsot, citromot, stb. és ezeket az árukat a szövetségek útján osztja szét egy Bucarestben, mint a vidéken.

„Az egyes kereskedelmi és iparkamarák tegyenek javaslatokat a szállítás, a behozatal, valamint az ellátás megkönnyítése érdekében.”

„Vegyük tudomásul, hogy az áruhálmózást a törvény szigorúan bünteti és a nemzetgazdasági minisztérium a törvényt teljes egészében alkalmazni akarja.”

Ezzel kapcsolatban emlékeztünk meg arról, hogy értesülésünk szerint a jövő héten fontos megbeszéléseket folytatnak az áruellátás megszervezése érdekében. Mindenek előtt a petroleumvállalatok képviselőit hívják össze a városok, de különösen a falvak világító petroleummal való ellátásának megbeszélése végett. Ezután értekezletre hívják össze a gyapot, rövidárú, valamint a sajt és túrókereskedőket is.

A minisztérium gyakorlati megoldásokat keres bizonyos áruk behozatalának és belső forgalmának megkönnyítése érdekében.

Ugyancsak a Nemzeti Szövetkezeti Intézet látja majd el Bucaresti tisztával és buzával is.

A hadfelszerelési bonok aláírási helyei

A pénzügyminisztérium közlése szerint a hadfelszerelési bonokra jegyzéseket a következő helyeken fogadnak el:

Banca Nationala, a pénzügyigazgatóság, postatakarékpénztár, nemzeti szövetkezeti intézet, letéti pénztár, valamint mindazon pénzügyintézetek, amelyeket felhatalmaztak arra, hogy jegyzéseket elfogadjanak.

Emlékiratot intézett a nemzetgazdasági minisztériumhoz a Temes-tartományi Kereskedelmi Testület Szövetsége

A Temesvár székhellyel működő Temes-tartományi Kereskedelmi Testület Szövetsége emlékiratot intézett a nemzetgazdasági minisztériumhoz, amelytől azt kérte, hogy az üzérkedés leküzdéséről szóló törvényben előírt december hatodik határidőt hosszabbítsák meg. Eddig a napig engedte meg ugyanis a minisztérium, hogy azoknál a közszükségleti cikkeknel, amelyeket belföldön állítanak elő, a nagykereskedő öt százalékos hasznót számít-hasson fel a november 18-ika előtt megrendelt ilvnmű áruk után. A meghosszabbítás keresztülvitelével a Szövetség határidőt akar venni arra, hogy érvényesíthesse részletes emlékiratban kifejtett álláspontját. Az emlékirat szerint a törvény azon pontjai, amelyek előírják, hogy közszükségleti cikkeket gyártó vállalatok és nagykereskedők együttesen csak tíz százalékos haszonnal dolgozhatnak, a gyakorlatban keresztülvihetetlenek, mert egyrészt a gyáros nem hajlandó közölni a kereskedővel, hogy milyen haszonra kalkulált, másrészt pedig a haszonkulcsnak a gyáros által való teljes igénybe vétele esetén lehetetlenné válik a nagykereskedő bekapcsolódása a javak elosztásába. Ezt pedig a gazdasági élet jelenlegi rendszere kizárja. A nagykereskedők szerepe ugyanis már csak azért is nélkülözhetetlen, mert a gyáros nem szolgálhatják ki kis mennyiségekben a detailkereskedelmet, hanem vagyononként eszközöndő szállításokra vannak berendezve, másrészt pedig a nagykereskedelem, mint a kiskereskedelemnek hitelt nyújtó szervezete is elengedhetetlen feltétele a lakosság zavartalan ellátásának.

A Szövetség egyébként a helytartóságnál megfellebbezte Temesvár város azon határozatát, amelynek értelmében a petroleum literenkénti árát 4 leiben állapította meg. A felebezés megemlíti, hogy a kereskedők már hetek óta drágábban kénytelenek beszerezni ezt a fontos cikket, mint ahogyan azt maximális áron el kell adniok.

= 60 VAGON RIZS ÉRKEZIK A CONSTAN-

TAI KIKÖTŐBE. Bucarestből jelentik: A „Capitala” értesülése szerint a szövetségek központi vezetősége elhatározta, hogy nagyszámú mennyiségű rizst importál. Az első szállítmánynak már ezekben a napokban be kell érkezni a constantai kikötőbe, körülbelül hatvan vagonnal. Belföldön van raktároló létesítmény, ott fel dolgozzák a beérkezett rizst, azután megkezdődik forgalomba bocsátása.

= A temesvári cégbizottság határozata. Az

aradi Szántó és Komlós cég a közelmultban Várnai Miklós ügyvéd útján kért adótt be a temesvári cégbizottsághoz, amelytől annak engedélyezését kérte, hogy üzletkörét tértikonefekcióra és posztóraktárra kiterjessze, illetve ezt az üzletkört, amelyet eddig más jogi formában folytatott, cégéhez bejegyezzék. A kérésnek a bizottság helyt adott és a fenti bejegyzést elrendelte.

Özv. Rosenzweig Jánosné szül. Hubert Brzsebet, a maga és fia János, valamint kiterjedt rokonsága nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a jobb férj, apa, nagypapa, rokon és jóbarát

id. Rosenzweig János

ny. C.F.R. főkalauz, fogyeiml bírósági tag, életének 70-ik és boldog házasságának 44-ik évében hosszas szenvedés után i. hó 5-én, déli 12 órakor elhunyt.

Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint, i. hó 7-én, csütörtök d. u. 8 órakor történik a felsőtemető halottasházából.

Isten adjon örök nyugalmat neki!

Legújabb jelentéseink:

A szovjetellenes olasz álláspontról tájékoztatta Mackensen nagykövet Hitler

Páris. A francia fővárosban kedvező benyomást keltett az olasz közvélemény tüntető oroszellenes állásfoglalása. Francia részről lehetségesnek tartják, hogy a finn események az olasz külpolitika vonalvezetésére is élelénk kihatással lesznek. Itteni politikai körökben közvetlen

hez az államhoz semmiféle érdekszak nem fűlik.

Oroszország Balkán felé való fordulása azt hozná magával, hogy az egész ország egy-szerre talpraugrana.

Az antikommunista elv ma éppen úgy él Olaszország lakosságának lelkében, mint a spanyol nép lelkében is.

A semlegeseknek a finnek irányában tanúsított rokonszenv a világ minden pontján mind erősebben nyilvánul meg. Amerikából is kedvező hírek érkeznek ebben a tekintetben.

Hoover, volt elnök, hír szerint elhatározta, hogy külön szervezetet létesít a finnek számára való toborzás és gyűjtés érdekében. Ez a szerv nagyarányú propagandát fog kifejteni a Szovjet ellen.

összefüggést látnak Mackensen római német nagykövet hirtelen berlini utazása és az olasz közvélemény szovjetellenes kitérésel között. Mackensen nagykövet valószínűleg szíjságesnek látta tájékoztatni kormányát az olasz közvélemény hangulatváltozásáról.

A Temps vezércikkirójának is az a benyomása, hogy az olasz légkör az utóbbi időben módosult és hamarosan egészen új irány választása következhetik be. Ha Olaszország a finnek irányában ilyen kétségbevonhatatlan határozottsággal kinyilvánította rokonszenvét, jöllehet eh-

Dán jelentés szerint:

Hitler újabb békeakcióra készül

Kopenhágából jelentik: A Faderlandet című dán lap, amelynek jólértesültsége közismert, azt írja, hogy

Hitler kancellár jelentősen nagy figyelemmel vizsgálja azokat a lehetőségeket, amelyek alapján véget lehetne vetni a háborúnak.

Hitler kancellár tervét — írja a lap — von

Ribbentrop német külügyminiszter és Mackensen, a jelenleg Berlinben tartózkodó római német nagykövet alaposan megvitatják. Mackensen nagykövet elutazása előtt hosszabb megbeszélést folytatott Ciano külügyminiszterrel. A lap hozzáteszi, hogy a karácsonyi ünnepekre szóló fegyverszüneti ajánlatot Németország kezdeményezéséből XII. Pius pápának lehet tulajdonítani.

A szovjet előreláthatólag Svédországgal szemben is követeléseket támaszt

Stockholm. A svéd fővárosban nagy érdeklődést váltanak ki a Berlinből érkező hírek, amelyek szerint

Németország hivatalos köreiben Finnország sorsát megpecsételtnek tartják és Helsinki jövőjét Varsóéval hasonlítják össze.

Élelénk bírálatot fogadják Németország újabb angol ellenes támadását, amelyek azzal vádolják Angliát, hogy az biztatta Finnországot az ellenállásra és miatta került Finnország is a háborúba, mint ahogyan Lengyelországot is az angol politika kergette a háborúba. Németországban azt mondják, hogy Anglia most ugvanéz a politikát követi Svédországgal szemben is. A svéd Svenska Presse közli azt a moszkvai értesülést, hogy

a szovjet követeléseket támaszt majd Svédország ellen is, amikor Németország

akciója Hollandia és Belgium ellen fordul.

Arról is jelentést közöl a lap, hogy a Szovjet katonai eredménytelensége csalódást váltott ki Berlinben, habár német politikai körökben az volt a vélemény, hogy a szovjet katonai erejéről terjesztett hírek túlzottak.

VI. György király a nyugati arcvonalon

London. Az angol király kedden megkezdte látogatásait a brit expedíciós hadsereg egységeinél. Fivérén, a gloucesteri hercegen kívül, Gort tábornok, az angol szárazföldi haderők főparancsnoka, továbbá az angol és a francia tábornoki kar több tagja kísérté el György királyt, ki husz tisztből álló testőrség

vett körül. A király bemutatott magának több pilótát, megtekintette a repülőgépeket, meglátogatott több állást, majd egyszerű ebédet vett részt és utána ellépett a felsorakoztatott gyalogsági különítmények előtt. A király ezután visszatért kiindulási helyére.

Párisba érkezett az angol pénzügyminiszter

Párisból jelentik: Sir John Simon angol kincstári kancellár Párisba érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson Reynaud francia pénzügyminiszterrel a szövetségesek szoros gazdasági együttműködésének további kiépítésére vonatkozóan.

Halálra ítélték Posenben három lengyelt

Posen. Az itteni különbíró 3 lengyelt, németek meggyilkolása miatt halálra ítélt. Az ítélték közül kettő egy lengyel banda tagja volt, akik menekülőket megtámadtak és ötöt meggyilkoltak.

Elfogták egy német személyszállító hajót

Capetownból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy angol hadihajók a déli tengeren elfogták egy 7834 tonnás német személyszállító hajót, amely nemrég hagyta el Braziliát. A személyzet megkísérelte a hajó elsüllyesztését, ezt azonban megakadályozták. (Rador.)

Oslóba utazott a dán külügyminiszter

Kopenhága. A dán külügyminiszter Oslóba utazott, hogy résztvegyen a skandináv államok külügyminisztereinek értekezletén. Dán jelentések szerint a három állam, bár készen áll minden eshetőségre, megőrzi semlegességét a finn-orosz viszályban. Ez azonban nem akadályozza meg, hogy a dán lakosság rokonszenvét ne fejezze ki a finnek iránt. A dán vöröskereszt egyesület mozgókórházat küld Finnországba.

Lezuhant Berlin és Róma között egy repülőgép

Berlinből jelentik: Egy Berlin és Róma között közlekedő utasszállító repülőgép sűrű ködbe került és a bajorországi hegyek között egy hegycsúcsnak ütközött és lezuhant. A szerencsétlenség következtében három utas meghalt, heten pedig megsebesültek.

Eltűnt egy spanyol hajó

Madrid. (Rador.) Attól tartanak, hogy a Buyard nevű spanyol hajó aknába ütközött mert vasárnap óta mit sem tudnak felőle.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu**. Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei**. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Fémöntőt keresünk azonnali belépésre. Arad, Cal. Vlaicu 67. 5520

Intelligens férfi

(lehetőleg nyugdíjas postás v. vasutas) állandó könnyű éjjeli alkalmazást nyerhet. Írásbeli ajánlatokat „Nagyvállalat” jelígre a kiadóba kérünk.

LAKÁS

Egyszobás, konyhás, fürdőszobás és kétszobás, konyhás lakás azonnalra olcsón kiadó. Str. N. Filipescu 35. 5527

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintineanu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó 5380

Háromszobás

összomfortos modern lakás, ujjonnan festve, nagy udvar, terrasszal, azonnal kiadó

Bulevardul Carol 65. sz.

VÉTEL-ELADÁS

Keresek megvételre barokk-hálószobát és uriszobákat, sürgősen. Comisio biz-üzlet, Dacia-kávéház mellett. 5519

Dióhálók modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban olcsón kaphatók. Süllyesztős varrógépek nagy választékban. Zálogcédlőjait olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo bizományi-üzlet, Fischer Eliz-palota 5433

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Őszi kabátokat, ruhákat fest, tisztít és bórdol-
rokat fest szépen és jutányos áron

Markovits Károly
STR. DUCU 7.

ÜZLET

A Foto Central volt üzlethelyisége azonnal kiadó. Felvilágosítás: Foto Central, Bul. Reg. Maria 18. (Szabó Albert mellett). 5526

KÜLÖNFÉLÉK

A Gloria-sporttelepen levő fülfé kiadó. Az ajánlatokat kériük Ipsilanti Gh., Astra-gyár címre leadni, ahol bővebb felvilágosítás kapható. 5424

Urkházban néhány személy kedvező árban elsőrendű kosztort kaphat. Ugyanott különbejáratú burtozott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó, esetleg diák részére teljes ellátással. Érdeklődni Str. Ioan Calvin 4. ajtó 1. 5523